

CONTRA

nr 6 2007 (nr 196 från starten) årgång 33 Pris 25:-

**Moderater i regeringen?
Demokrati i Bhutan
Betongväldet**

garanterat politiskt
inkorrekt

9 770347 647008

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra

Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare

Tommy Hansson

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM

Telefon 08-720 01 45

E-post redax@contra.nu

Internet hemsida <http://www.contra.nu>

www.contra.nu

Sluten del endast för prenumeranter:

<http://www.contra.nu/prenumerant/oversikt.html>

oversikt.html

Användarnamn och lösenord finns

endast i den tryckta versionen av

Contra

Prenumeration

Minst 175, rekommenderat 250 kro-

nor, per år. Inbetalas på plusgiro 85

95 89-4 eller bankgiro 5682-0391

Finland: Minst 20 euro per år.

Sampo girokonto 800018-70846087.

Medarbetare

Styrelseordförande: Géza Molnár

Redaktion: Tommy Hansson och C
G Holm

Övriga medarbetare: Benny H. V.

Andersson, Karl-Göran Bottwyk, Ber-

til Häggman, Bertil Lindblom, Fredrik

Runebert och David Stavenheim samt

Christer Arkefors i Italien, Peter Hartvig

i Danmark, Bertil Wedin i Mellersta Öst-

ern och Allan C. Brownfeld i USA.

Presslagd 2008-01-28

Strands Tryckeri, Lindesberg 2008

Omslagsbilden visar en kvinna från det lilla kungadömet Bhutan i Himalaya. Landet har varit en absolut monarki, men genomgår nu en snabb politisk omvandling. Dock fortfarande med kungen i en nyckelroll. Contra rapporterar om utvecklingen i Bhutan i detta nummer.

CONTRA-NYTT

Numreringen av Contra

En bra bit in på år 2008 kommer Contra nummer 6 2007. Vi beklagar för-
seningarna och väljer att kalla detta nummer för nummer 6 2007, även om
det kanske bättre skulle kunna uppfattas som nummer 1 2008. Den förse-
ning som inträffade har sin bakgrund i redaktionens arbetsituation och
vår förhoppning är att vi ska kunna "springa ikapp" under året. Alldeles
oavsett hur det går med den saken kommer våra prenumerationer att om-
fatta sex nummer. För att hålla kontroll över prenumerantregistret och våra
åtaganden mot prenumeranterna blir detta alltså nummer 6 2007.

Tommy Hansson i Expressen

Den 25 januari publicerade Expressen en debattartikel av Contras ansvari-
ge utgivare Tommy Hansson. Artikelns kom i anslutning till den debatt som
flammat upp om Kulturrådets bidragsgivning till den antisemitiska vän-
sterblaskan Mana. För en gångs skull fanns det opposition mot den ohej-
dade favoriseringen av vänsteråsikter via Kulturrådet. Det var den kurdiska
journalisten Dilsa Demirbag Sten som i en arbetsgrupp för behandling av
kulturtidskrifternas ansökningar menade att Mana gått för långt och därför
inte skulle ha något stöd. Mana skrek om "censur" och lyckades vrida ur
275.000 kronor av skattebetalarnas pengar, dock med reservationer mot
beslutet från styrelseledamöterna i Kulturrådet Johan Staël von Holstein
och Ljiljana Dufgran.

Vi behöver väl inte tillägga att högeroreinterade tidskrifter naturligtvis
inte får något stöd. Det blev avslag för tidskriften DSM. Contra har inte
ens sökt. Vi fick visserligen stöd ett par år på 1980-talet, sedan vi gjort
avslöjande granskningar av Kulturrådets verksamhet. Men det blev bara
ett par år med stöd, sedan kom avslagen (utan motivering) som ett brev på
Posten. De senaste åren har vi inte ens ansett det vara värt portokostnaden
att vända sig till det vänsterinriktade Kulturrådet (där de flesta ledamö-
terna ursprungligen utsågs av en socialdemokratisk regering).

Contra har istället litat till extra stöd från läsarna och vi får fortsätta med
det. Det blir naturligtvis inga 275.000 kronor, men hittills har det räckt för
att rädda tidskriften, även om de senaste åren har varit svåra.

Vi vädjade förra året om att ett antal läsare skulle ställa upp som "Cont-
ras vänner" och bidra med 5.000 kronor var. Vi fick ett dussintal Contra-
vänner, vilket har möjliggjort utgivningen under 2007. Nu är det dags för
2008. Vi hoppas naturligtvis att förra årets Contra-vänner kommer att stan-
na kvar, men vill vädja till nya att ansluta sig! Hör av er till redaktionen!

Du är ju ändå via skattsedeln med och finansierar ett femtiotal vänster-
tidskrifter. Handen på hjärtat, skulle det inte kännas bra att balansera det
stödet med ett stöd till en tidskrift med annan inriktning?

Cirkus Reinfeldt och regeringens svek

Ännu är det kanske för tidigt att döma ut alliansregeringen efter endast 16 månader vid makten. Nästa val inträffar trots allt inte förrän hösten 2010. Ändå måste borgerligt sinnade människor sätta en rad frågetecken inför den regeringspolitik som hittills förts och som resulterat i katastrofala opinionssiffror och uselt väljarförtroende. Huvudkritiken för den förda politiken drabbar naturligtvis i första hand statsminister Fredrik Reinfeldt. På område efter område har den moderatledda regeringen inom Allians för Sverige svikit sina egna och kärnväljarnas ideal.

*** Julafton 2007 publicerades två stora intervjuer med statsminister Fredrik Reinfeldt: en i *Svenska Dagbladet* och en i *Expressen*. Artiklarna innehöll väl inte så mycket substantiellt men gav ändå en uppfattning om hur Fredrik Reinfeldt vill framstå som politiker och person. Helt klart är att statsministern vill framtona som en engagerad miljöpolitiker. I *Expressen* kunde vi i Karin Johanssons text läsa: "Jo, Fredrik Reinfeldt firar en grön jul i Stockholm i år. På gröna hjul. För Sveriges statsminister har skaffat miljöbil. – Vi har precis köpt en Saab biopower, berättar han, när vi träffar honom inför en promenad till julmarknaden i Gamla stan."

Texten fortsätter med att erinra om att koldioxidskatten och bensinen blir dyrare, något som Reinfeldt enligt intervjuartikeln hävdar är det som främst lett till regeringens sviktande opinionsstöd. Här hänvisas även till Reinfeldts möte med Kaliforniens republikanske guvernör Arnold Schwarzenegger under vilket klimatfrågor avhandlades (också när Reinfeldt mötte president George W. Bush i Vita huset valde Reinfeldt att ta upp just klimat- och miljöfrågor).

I *Svenska Dagbladet* väljer Reinfeldt att inför intervjuaren Göran Eriksson framtona som en folklig ledare som gärna möter samhällets olycksbarn och "är kontinuerligt nyfiken på hur människor i Sverige har det". Han hävdar med högstämt allvar: "– Jag går

sida vid sida med folket, vars förtroende jag bär." I Erikssons intervjuartikel påtalas också att Sverige var pådrivande vid ett toppmöte i mars 2007, då EU "beslutade om ambitiösa mål för sänkta koldioxidutsläpp och en ökad andel förnyelsebar energi". Reinfeldt förordar även "en blocköverskridande energipolitik"

Reinfeldts hållning är historiskt sett

tommy.hansson@contra.nu

ingen nyhet. Av tradition har Moderata samlingspartiet – i likhet med övriga borgerliga partier – i regeringsställning valt att föra en politik långt till vänster i förhållande till traditionellt borgerliga värderingar. Detta trots att partiet i maktställning letts av utpräglade ideologiska personligheter som Gösta Bohman och Carl Bildt. Man skulle nästan kunna säga att (m) och den övriga borgerligheten velat framåt som mer socialdemokratiska än sossarna själva.

I politiska banor

Att regeringen Reinfeldt är ännu en i raden av borgerliga vänsterregeringar framgår med önskvärd tydlighet av ett stort antal ställningstaganden vilka redovisas nedan. Först skall Fredrik Reinfeldts egen bakgrund tecknas. John Fredrik Reinfeldt föddes den 4 augusti 1965. Han växte upp i stockholmsförorterna Österhaninge och Bromsten innan familjen 1976 flyttade till Täby. Pappa Bruno och mamma

Birgitta – de skildes senare – fick tre söner, förutom äldsten Fredrik även Magnus (teaterverksam) samt Henrik (verksam inom näringslivet och moderat). Bruno är i likhet med Fredrik aktiv moderat, men det var den starka modern som var tongivande i familjen och som mest påverkade Fredrik.

Inför valet 2006 väckte det visst uppseende då något av innehållet i Ulf Kristoffersons bok *Fredrik Reinfeldt – i huvudrollen* (Bonnier fakta 2006) refererades i media. Det framkom nämligen att förhållandet mellan fader och son lämnade en hel del övrigt att önska. Bruno Reinfeldt hade blivit omskriven då *Expressen* 2003 behandlade familjen Reinfeldts olika roller i Täby kommun, och då Kristofferson ville intervjua Reinfeldt senior för sin bok ville sonen Fredrik avstyra intervjun. Den senare framhöll att pappan hade en obetydlig roll i politiken, att han inte betytt så mycket för sonens politiska utveckling och att han skulle vara "lite förvirrad" (något som förnekats av folk som känner Bruno Reinfeldt).

Fredrik Reinfeldt började med hygglig framgång spela basket i tidiga år. Den politiska banan kan sägas ha begynt tidigt, eftersom Fredrik redan i tio-elvaårs-åldern var elevrådsordförande. Under gymnasieåren blev sedan Fredrik Reinfeldt en entusiastisk skådespelare och framträdde bland annat som den böjige konferencieren i en uppsättning av "Kabaret". Vid andra tillfällen agerade han clown. 1984 ryckte han in som kompanibefäl vid Lapplandsjägarna i Kiruna och har beskrivits som en elitsoldat. Vid värnpliktsriksdagen 1985 valdes Reinfeldt till vice ordförande i värnpliktsrådet.

Det var efter muck som Fredrik Reinfeldt kom i kontakt några jämnåriga Täby-moderater och på allvar började tänka i politiska banor. Detta var under Ulf Adelsons tid som moderatledare, och i boken *En av oss? En bok om Fredrik Reinfeldt* av Mats Wiklund (Fischer & Co 2006) tillstår Reinfeldt: "Ulfs resonemang om att frigöra människan betydde mycket." Reinfeldt och hans vänner var dock missnöjda med tingens ordning i Täby MUF och bildade därför Konservativ ungdom, en gruppering som snart tog över ledningen inom MUF med Reinfeldt som ordförande. Under MUF-tiden träffade Fredrik också sin blivande

hustru Filippa, numera landstingsråd i Stockholms län.

Den färgstarke herr Hood

Fredrik Reinfeldt gjorde snabbt karriär inom ungdomsmoderaterna och valdes i januari 1990 till ordförande i MUF i Stockholms län. Han var då nyexaminerad civilekonom och tillträdde samtidigt en tjänst som biträdande borgarrådssekreterare under dåvarande industriborgarrådet i Stockholm, Carl Cederschiöld. Uppgiften var att ta tag i energifrågorna. 1991 valdes han in i riksdagen vid 26 års ålder.

Det var emellertid i samband med ordförandevalen till MUFs riksstäckande organisation den 24 oktober 1992 som Fredrik Reinfeldt blev mer allmänt känd. Valet har även kallats "Slaget i Lycksele" till följd av de hätska kampanjerna som de respektive anhängarna till Reinfeldt och den sittande ordföranden, Ulf Kristersson, bedrev. Kristerssons politiska utsyn var nyliberalt präglad under det att Reinfeldt troddes vara mer konservativ. Kristerssons falang förordade bland annat fri invandring. Det hela slutade med att Reinfeldt valdes till ordförande med röstsiffrorna 58–55. Kristersson blev senare kommunalråd i Strängnäs och är nu socialborgarråd i Stockholm. Den forna antagonismen mellan de båda kombattanterna är numera överspelad.

Innan vi övergår till att närmare granska alliansregeringens politik kan det vara av intresse att något studera Reinfeldts släktbakgrund, som kan beskrivas som mycket blandad och ställvis rent exotisk. Namnet Reinfeldt härstammar från Lettland, och i övrigt finns bland Fredriks förfäder inslag från Italien, Bohuslän och Östergötland. Här hittar vi även en färgad cirkusdirektör från USA eller möjligen Indonesien. Denne hette John Hood och var Fredrik Reinfeldts farfars farfar. Han uppehöll sig i Sverige i början av 1880-talet och hade tidigare bland annat uppträtt som ormtjusare i Norge. Hood hävdade stundom att hans pappa kom från Borneo och att mamman var negress; vid andra tillfällen påstod han att fadern var guvernör från Java och att modern var holländska.

Korrespondenten i Stockholm för den finlandssvenska tidningen *Nya Pressen* skrev bland annat den 29 augusti 1884 om nämnde John Hood: "Sedan några år har här i Stockholm uppehållit sig – tidtals åtminstone – en främling, som ådragit sig rätt mycket uppmärksamhet, särskildt

Cirkusdirektören och mulatten John Hood var Fredrik Reinfeldts farfars farfar.

från damernas sida. Han är nämligen en ovanligt ståtlig och man skulle kunna säga äfven vacker karl – dvs vacker 'efter sin art', ty mannen är neger... Herr Hood har haft en något ostadig sysselsättning. Han har förevisat zulu-kaffrer och vargmänniskor, lopparkus och hafsnymfer, och har slutligen förevisat sig sjelf såsom människoätare."

Så om regeringen Reinfeldt så här långt framstår som något cirkusartad, så är det kanske inte någon tillfällighet...

I Sverige träffade John Hood Emma Dorothea Reinfeldt med lettisk bakgrund, och resultatet av denna allians blev sonen John som föddes på Allmänna BB i Stockholm. 1889 ingick Emma Dorothea äktenskap med järnarbetaren Andreas Carlsson vilken desslikes var karusell- och skjutbaneägare, det vill säga verksam inom samma bransch som John Reinfeldts biologiske fader. Det kan på goda grunder förmodas att Emma Dorothea arbetade vid resande tivolin, låt vara att hon officiellt står skriven som "piga".

John Reinfeldt tog så småningom över styvfaderns skjutbana. Johns son namngavs John Herbert Linné Reinfeldt, vilken i Stockholm lierade sig med en dam av italienskt ursprung vid namn Anne-Marie Dominique. Hon kom från en italiensk artistfamilj vars mest kände representant i Sverige är Carl-Axel Dominique, fyrmänning med Bruno Reinfeldt.

Slutligen skall sägas att Fredrik Reinfeldts mormor föddes 1902 i finska Tammerfors av rikssvenska föräldrar.

Uppbackaren Hellsvik

Åter till Reinfeldt och politiken. Fredrik Reinfeldt har vid olika tidpunkter i sin karriär beskrivits som "konservativ", troligen mest därför att han inte tillhört det nyliberala gänget inom MUF eller moderpartiet.. Hans bana som partiledare och statsminister så här långt visar dock att det är en klart missvisande etikett. Ulf Kristofferson ger i sin bok följande kommentar: "Med utgångspunkt i Fredrik Reinfeldts inledande år som politiker börjar vi skönja ett mönster som förklarar hur han nått den politiska toppen. Han kommer in i organisationer där ledningen är ifrågasatt och tar på sig rollen att ordna upp problemen. Han lyssnar på det missnöje som finns och blir en talesman för dem som vill se en förändring. Han balanserar emellan moderaternas ideologier och försöker hitta kompromisser som har flertalets stöd. Han är beredd att snabbt ompröva ståndpunkter. Fredrik Reinfeldt har redan visat prov på starka ledaregenskaper. Men han har också fått rykte om sig att vara en maktspelare."

Fredrik Reinfeldt avstår från att i likhet med finansminister Anders Borg kalla sig feminist, men citeras på följande sätt i julaftonsintervjun i *Expressen* om sin ideologiska utsyn: "Du får mig att ställa upp på väldigt få etiketter över huvudet. Jag kom in i ett parti där man skulle sätta etiketten liberal eller konservativ på alla möjliga människor, till slut visste ingen vad det var, förutom att det var ett plakat att slå i huvudet på folk."

Under Carl Bildts tid som partiledare var riksdagsman Fredrik Reinfeldt ibland starkt ifrågasatt av partiledningen, där ett par andra nyckelnamn var Per Unckel (nu landshövding i Stockholms län) och Gunnar Hökmark (nu EU-parlamentariker). Han skrev tillsammans med MUF-medlemmarna Magnus G. Graner och Martin Lindvall *Nostalgitrippen*, en resignerad analys av varför socialdemokraterna 1994 återkom i regeringsställning efter regeringen Bildt. Boken utgör en skarp kritik av den dåvarande moderata partipolitiken och togs inte väl upp av Bildt och hans vapendragare. Reinfeldt blev utskälld av bland andra Bildt och den ledande moderaten Lars Tobisson. Reinfeldts ställning i partiet var hotad.

Vidare gick Reinfeldt och Ulf Kristersson 1994 emot partiledningen och röstade för partnerskapslagen, som gav homosexuella rätt att ingå äktenskapsliknande förhållanden.

”Jag mötte ett väldigt starkt fördomsklimat i partiet när jag beskrev partnerskapet som ett sätt för människor att få synliggöra sina kärleksrelationer”, citeras Reinfeldt i Mats Wiklunds bok *En av oss?*.

Men Fredrik Reinfeldt hade inte bara kritiker inom moderatleden. Hans eget länsförbund stödde honom och fortsatte nominera honom till riksdagen. Hans främsta uppbackare genom åren var tidigare justitieministern Gun Hellsvik, som i Reinfeldt såg ett blivande partiledarämne. Hon hjälpte bland annat fram honom till ordförandeposten i riksdagens justitieutskott. Han gick här på Hellsviks linje om fler poliser och hårdare straff för brottslingar.

”Nya arbetarpartiet”

Det var det moderata katastrofvalet 2002, då Bo Lundgren ledde moderaterna till det sämsta valresultatet på länge med bara 15,2 procent av rösterna, som förde Reinfeldt till partiledarskapet. Råfst och rättarting väntade det rutinerade ”bunkergänget” kring partiledaren. Det rådde länge stor osäkerhet kring partiledarposten – dåvarande MUF-ordföranden Tove Lifvendahl förordade exempelvis stor utrensning inom partitoppen men att Lundgren skulle sitta kvar. Andra förde fram Chris Heisters namn. Den 13 maj 2003 föreslår dock valberedningen att Fredrik Reinfeldt skall efterträda Bo Lundgren och så blir det. Redan dessförinnan hade Reinfeldt tillsammans med Anders Borg och Sven-Otto Littorin lagt upp riktlinjerna för en ny och starkt förändrad verksamhetsplan för partiet.

Enligt de nya riktlinjerna befinner sig Moderata samlingspartiet i kris mot bakgrund av att partiet gjort sitt sämsta val sedan 1973. Även Bo Lundgren kritiserades för sina insatser som partiledare. Reinfeldt, Borg och Littorin menar att moderaterna efter valet 2002 uppfattas som ”extrema, inkompetenta, orealistiska och hårda”. Bland annat kritiserades partiets negativa syn på ”homosexuella rätt att adoptera barn från andra länder och jämställdhet”. Också skattesänkingspolitiken – Bo Lundgren hade i valrörelsen argumenterat för att skatterna skulle sänkas med 130

Finanskrisen inom försvarsmakten leder bland annat till att många stridsflygplan av typ JAS 39 Gripen blir stående på marken på grund av drastiskt minskat antal flygtimmar.

miljarder kronor – utsätts för hård kritik, liskom arbetsmarknadspolitiken.

Inför valet 2006 väljer Moderata samlingspartiet att profilera sig som ”Nya moderaterna” och antar en ljusblå partifärg med ordet ”nya” i orange. Samtidigt heter det att moderaterna är det ”nya arbetarpartiet”. Den största uppgiften i valrörelsen blir att fokusera på att tillskapa fler jobb, och parallellt därmed tonas den traditionella skiljelinjen mellan arbetsgivare och fack ned. Partiets ansikte utåt, Fredrik Reinfeldt, framstår i sina framträdanden och särskilt i debatterna med statsminister Göran Persson som en sympatiskt resonabel och lågmäld oppositionsledare. Till detta kommer att den borgerliga oppositionen är mer samspelt än på mången god dag under samlingsbeteckningen Allians för Sverige. Sammantaget leder allt detta till att Sverige får sin första borgerliga regering på tolv år.

Det råder inga tvivel om att maktskiftet är välbehövligt. Göran Persson har efter tio år som statsminister utvecklats i allt mer maktfullkomlig riktning, och hans inköp av en herrgård i Sörmland, äktenskap med pampkollegan Anitra Steen, hedersdoktorat med mera sticker i ögonen på socialdemokratiska kärnväljare av vilka många föredrar att rösta på Reinfeldt och hans ”nya arbetarparti”.

Streber och opportunist

Vi var många som jublade när ”Pö-Persson” och hans sossar försvann från regeringsmakten. Äntligen skulle en borgerlig regering få chansen. Men hur blev det? Låt oss börja med att konstatera att alliansregeringen så här i början av 2008 praktiskt taget ända sedan valet hösten 2006 har noterats för katastrofalt dåliga opinionsresultat med mellan tio och tjugo

procentenheter upp till vänsteralternativet – socialdemokraterna, kommunisterna och miljöpartisterna.

Reinfeldt och hans allianskolleger brukar förklara de usla opinionssiffrorna med planerna på ökade miljöskatter och de skandaler som skakat regeringen och då främst moderaterna. När man på ett pedagogiskt sätt lyckats få väljarna att förstå vikten av drakoniska miljöåtgärder och skandalerna ebbat ut kommer det att bli ordning på torpet. Men sanningen är nog snarare den att den borgerliga regeringens fiasko så här långt säkerligen i hög grad beror på att man på punkt efter punkt övergivit traditionella borgerliga värderingar och därmed framstår som opportunist och kappvändare, vilket aldrig är bra opinionsmässigt sett.

Det största ansvaret får naturligtvis statsminister Fredrik Reinfeldt ta på sig. Han har offrat politisk övertygelse på den politiska korrekthetens och röstmaximeringens altare. Det är dock tveksamt om Reinfeldt över huvud taget haft någon egentlig politisk övertygelse. Snarare är han en maktstreber och fullblodsopportunist som ser makten som ett självändamål, och som kanske för överskådlig tid framöver förstört både sitt eget parti och borgerlighetens möjligheter att på nytt tillskansa sig regeringsmakten sedan socialdemokratin med dess stödpartier återkommit i maktposition 2010. Något annat scenario än det sistnämnda är det i varje fall i nuläget svårt att tänka sig.

Svikit ideal

Jag övergår nu till att visa, hur regeringen Reinfeldt inom en rad områden svikit sina egna ideal och kärnväljarnas förtroende.

Försvaret: Moderaterna är av tradition Sveriges mest försvarsvänliga parti. Partiledaren Reinfeldt har ett förflutet som

En utbyggnad av kärnkraften vore en riktig åtgärd om regeringen Reinfeldt verkligen vill förbättra miljön.

elitsoldat och försvarsvän. Ändå har den nuvarande moderatledda regeringen fördragit att utnyttja försvaret som en budgetregulator. Den nyvalda alliansregeringens förste försvarsminister blev den rutinerade moderatpolitikern Mikael Odenberg. Något försvarsvänligt intryck gav dock inte Odenberg. Tvärtom – i en debattartikel i *Svenska Dagbladet* talade han med adress till dem som var kritiska till den pågående avrustningen om att ”militärromantik leder vilse” och att ”färdriktningen för försvarsmakten ligger fast”. Det vill säga svensk militär skall främst verka i konflikthärdar utomlands. När sedan regeringen med finansminister Anders Borg som pådrivare ville banta försvaret med ytterligare nära fem miljarder kronor fick till och med Odenberg nog och avgick i protest.

Ny försvarsminister blev förre vapenvägraren Sten Tolgfors, som åtog sig att genomföra den av Borg anvisade bantningen. Det tog emellertid bara tre månader innan Tolgfors tvingades konstatera att det under innevarande mandatperiod var omöjligt att genomföra en så stor försvarsnedskärning. Tolgfors har också gjort sig känd för att han, trots att han representerar ett i teorin relativt NATO-vänligt parti, inte ens vill se en svensk NATO-utredning.

Sveriges hantering av både NATO och försvarsfrågan står i bjärt kontrast till hur det är i Finland. Här har avgivits en utredning som i princip är mycket positiv till ett ökat samarbete mellan Finland och NATO; vidare är det finska försvaret numerärt ungefär tio gånger så stort som det svenska. Och medan den finske försvarsministern ser ”Ryssland, Ryssland och Ryssland” som de tre största säkerhetspolitiska hoten, tycks ledande svenska försvarspolitikere inte ens ha observerat den nya nationalistiska trenden i Putins Ryssland eller att den planerade gasledningen i Östersjön innebär

ett allvarligt säkerhetshot mot Sverige i allmänhet och Gotland i synnerhet.

Expressen jämför på ledarplats finsk och svensk inställning på följande sätt (4/1 2008): ”Jämför det [den finske försvarsministerns ovan citerade uttalande] med den svenska försvarsberedningens betänkande nyligen där klimatförändringarna utmålas som det största hotet, som om S:t Petersburg låg någonstans i borte Mongoliet snarare än en timmes flygresa från Stockholm.”

Borgerliga politiker, exempelvis Folkpartiets Carl B. Hamilton och moderaternas Rolf K. Nilsson, som tar det ryska hotet på allvar, är dock värda allt beröm.

Familj och äktenskap: Flertalet borgerliga partier har av tradition värnat familjens ställning i samhället. Den inställningen anses i dag vara föga politiskt gångbar, och vid senaste moderatstämman fick ett förslag om könsneutralt äktenskap stort stöd även om avvikande röster hördes. Mycket talar för att det inom en snar framtid blir möjligt för homosexuella att ingå äktenskap och dessutom så kallad välsignelseceremoni i den politiskt följsamma Svenska kyrkan. Klart är att statsminister Reinfeldt själv är pådrivande i homosexfrågan (under hans MUF-tid spreds för övrigt rykten om att han själv skulle vara homosexuell). Lika klart är att han ser frågan utifrån ett individuellt rättighetsperspektiv och inte ur ett långsiktigt samhälls- och familjeperspektiv.

Ovan har konstaterats att Reinfeldt var en av få moderater som röstade för partnerskapslagstiftningen 1994, och 2002 gav han i riksdagen sin röst för homooptioner. Han har också talat vid den så kallade Pridefestivalen i Stockholm. I den nya regering som tillsattes efter valet 2006 utsågs jämväl den bisexuelle Tobias Billström till migrationsminister, liksom bögen (men tidigare familjefadern) An-

dreas Carlgren blev miljöminister.

Kristdemokraterna har inte på samma sätt som moderaterna övergett sin negativa inställning till homosexualitet och den politiska homosexlobbyn med Riksförbundet för sexuell likaberättigande (RFSL) i spetsen. I stället vill partiet fortfarande försvara det traditionella äktenskapet samt verka för vårdnadsbidrag till barnfamiljer, även om ett par riksdagsledamöter från (kd) är för könsneutrala äktenskap. Däremot har (kd) under Göran Håggglunds ledning tagit ställning för ”abortturism”, det vill säga att utländska kvinnor skall få komma till Sverige och genomföra aborter här.

Miljöpolitik: Moderaterna har tidigare alltid varit ett företag- och näringslivsvänligt parti som förhållit sig generellt skeptiskt till långtgående regleringar på miljöområdet. Nya moderaterna har emellertid med Reinfeldt som tongivande valt en tydlig miljöprofil. Reinfeldt talar gärna och mycket om klimatfrågor och global uppvärmning som de största hoten mot mänskligheten och har då och då fått beröm av Miljöpartiet. Trängselskatter har redan återinförts i Stockholm, trots moderatloften och folkomröstningsresultat om motsatsen, och under 2008 kommer landets bilister och industriföretag att få känna på ökade bensin- och koldioxidskatter.

Reinfeldt säger i en av de böcker som kom ut om honom 2006 att han inte tillägnat sig ”hela Timbro-biblioteket”, men man skulle ha önskat att han åtminstone hade läst den av Timbro på svenska utgivna boken *Världens verkliga tillstånd* av den danske forskaren Bjørn Lomborg. Denne skriver bland annat: ”Växthuseffekten förblir mycket osäker, den blir åtgärdad på ett alltför dyrbart sätt, och den utgör under alla omständigheter inte något allvarligt problem för vår framtid.” Som *Contra* många gånger konstaterat, är bilden vad gäller klimatförändringarna långt ifrån entydig – den samstämmighet om att det är mänsklig påverkan som ligger bakom förekommande uppvärmning som görs gällande i de alarmistiska budskapen från Al Gore och FN:s klimatpanel IPCC (båda belönade med FN:s fredspris) existerar helt enkelt inte. Många forskare, i Sverige som utomlands, instämmer inte med klimatalarmisterna; bland svenska forskare som ifrågasatt klimathysterin kan nämnas Peter Stilbs, professor i fysikalisk kemi vid KTH i Stockholm. Klimatet på jorden har förändrats otaliga gånger under årtusendenas förlopp, och när det varit särskilt

varmt – såsom under delar av stenåldern och under vikingatiden liksom under förra seklet fram till 1940 – förekom garanterat inga bilavgaser eller industriutsläpp som skapade en växthuseffekt.

I stället pekar det mesta på att klimat-skiftningarna skett av naturliga orsaker. Enligt Lomborg är det fem viktiga komponenter som avgör klimatets utveckling: atmosfären, världshaven, kontinenterna, ismassorna och jordens biomassa. Dessutom tillkommer jordens samspel med solen. Alla IPCCs förutsägelser om en hotande klimatkatastrof härrör dessutom från datorsimuleringar vilka skapar ”klimatmodeller”. Det bör även inskjutas att ”växthusgaserna”, främst koldioxid, är alldeles nödvändiga för jordens framtid. Om inte växthusgaser hade funnits i atmosfären skulle jordklotets genomsnittstemperatur ha varit 33 grader Celsius kallare, vilket omöjliggjort någon högre livsform.

Den mest betydelsefulla miljösatningen en svensk regering oavsett partifärg skulle kunna göra vore att inte bara vidmakthålla utan också bygga ut kärnkraften. En sådan målsättning har nyligen uttalats av den brittiske premiärministern Gordon Brown (Labour), vilken insett att kärnkraften enligt västerländsk modell är såväl säker som miljövänlig (inga utsläpp). Men det verkar vara för mycket begärt att den borgerliga regeringen, trots att däri ingår de kärnkraftsvänliga partierna Moderata samlingspartiet och Folkpartiet, skulle stå för sin övertygelse och bygga ut kärnkraften.

Utrikespolitik: Borgerliga regeringar vid makten har tagit som regel att inte avvika från socialdemokraterna inom utrikespolitiken. Efter det Kalla krigets slut är naturligtvis den utrikespolitiska situationen en annan än då den fria världen stod mot kommunismen, och i dag finns det inte några marxistiska så kallade befrielse rörelser eller kommunistdiktaturer som den borgerliga regeringen kan förväntas ge sitt oreserverade stöd till. Lägg därtill att utrikesminister Carl Bildt måste anses vara en kompetent man på sin post.

Det finns emellertid några betydande frågetecken i anslutning till regeringen Reinfeldts utrikespolitik. Visserligen har enskilda politiker inom såväl regering som opposition talat om den planerade ryska gasledningen i Östersjön som ett potentiellt hot mot Sveriges säkerhet, men några tecken på att regeringen skulle ta tag i frågan på allvar har inte märkts.

Då *Axess-TV* i september ordnade en diskussion med företrädare för olika partier vägrade regeringen att sända någon representant från vare sig politiker- eller tjänstemannahåll. Det är ingen vågad gissning att gasledningen kommer att byggas som planerat. Företaget Nordstream har exempelvis redan beställt den pipeline som skall användas till att bygga gasledningen på Östersjöns botten. Inte heller har regeringen, bortsett från något allmänt hållet yttrande, ägnat Putins hårdnande diktatur något större intresse.

Ett annat centralt utrikespolitiskt spörsmål gäller Folkrepubliken Kina, som alltså är kommunistiskt och därtill en regional supermakt. Kinafrågan är synnerligen aktuell i och med det stora intresset för landet i företagarkretsar och det faktum att de olympiska spelen 2008 kommer att hållas i Peking. Enligt Nils Hedberg i *Svensk Linje* 3/2006 ”finns det ingen anledning att tro att diktaturen i Kina är på väg att luckras upp, snarare försöker kommunistpartiet stärka greppet om landet.” Kinas ekonomiska utveckling imponerar förvisso, liksom landets förmåga att attrahera utländskt kapital; hundratals miljoner kineser har också fått en bättre levnadsstandard, även om välståndet är ojämnt fördelat. Den allvarligaste frågan är kommunistregimens förakt för mänskliga rättigheter, där avvikande grupper såsom självständiga kristna och Falun Gong-anhängare förtrycks brutalt. Kina är också det land där det avrättas flest människor på jorden, och tortyr förekommer rutinmässigt i fängelserna. Lägg därtill de regelbundna utfallen mot det demokratiska Taiwan.

Sverige har inte gjort sig känt som något modigt land när det gäller kritik av brott mot mänskliga rättigheter i ”fel” länder, och i fallet Kina kommer Reinfeldts och Bildts utrikespolitiska konst att sättas på

viktiga prov.

Slutligen har vi frågan om den muslimska världens odemokratiska natur, där inte minst de senaste årens accelererande invandring till Sverige gör det svårt att kontrollera terroristhotet från islamistiska extremister. Det har även visat sig att i Sverige byggda moskéer fungerar som centra för terrorvänliga och antisemitiska ställningstaganden. En om det islamistiska hotet medveten regeringen borde rimligen sätta stopp för moskéer byggda med utländska medel och inte heller stödja moskébyggen med pengar från stat eller kommun. Det är tveksamt om regeringen Reinfeldt uppmärksammat det islamistiska hotet på allvar, och det är betecknande att statsministern – till skillnad från sin danske kollega Anders Fogh Rasmussen – valde att ta emot företrädare för den muslimska världen för att diskutera frågor i anslutning till företeelser som Muhammed-teckningar och rondellhundar försedda med avbildningar av profetens huvud.

Regeringen bör kraftfullt klargöra att Sverige varken kan eller vill påverka innehållet i massmedia eller enskildas ställningstaganden i någon form.

Invandringen: När Folkpartiet under Bengt Westerbergs ledning satt i regeringsställning 1991–94 förordade man en ”generös invandringspolitik”, detta som kontrast till Ny demokratis kritiska hållning gentemot Sveriges dittills förda invandrings- och flyktingpolitik. Folkpartiets linje segrade och följden blev bland annat att stora invandrargrupper från det krigshärjade forna Jugoslavien med Bosnien i spetsen fick en fristad i Sverige. Trots svårigheterna att integrera ett ökande antal invandrare i samhället följer regeringen Reinfeldt i stort samma linje som Westerberg och dåvarande (fp), medan det faktiskt är folkpartisterna som

IUD i Arvfurstens utformas palats utformas regeringens utrikespolitik. Ryssland och Kina är två väsentliga frågor.

tycks ha övertagit moderaternas tidigare mer nyanserade linje och bland annat krävt språktest för invandrare.

Då Fredrik Reinfeldt besökte den invandrartäta stadsdelen Ronna i Södertälje hösten 2006 utlät han sig på följande sätt: "Ursvenskt är bara barbariet. Resten av utvecklingen har kommit utifrån." Där fick svenska samhällsreformatorer, företagare, uppfinnare och humanister!

Officiell statistik visar att alltfler får asyl i Sverige. Under 2007 avgjordes 32 492 asylärenden av Migrationsverket. Av dessa fick hela 48 procent uppehållstillstånd direkt, en ökning med 42 procent jämfört med året innan. 14 procent av de avgjorda ärendena avskrevs utan att slutförd utredning gjorts, främst beroende på att sökanden redan sökt asyl i ett annat land inom Schengen-unionen och därför skickats tillbaka dit. Av återstående asylärenden där utredning slutförts fick så många som 64 procent ja till uppehållstillstånd i Sverige – nära två av tre sökande. Den ökande invandrarströmmen med anhöriginvandring i släptåg leder till att invandrardelen av befolkningen i redan invandrartäta områden ökar, liksom åtföljande problem till följd av bristande integrering, kriminalitet och arbetslöshet.

De nya regeringsdirektiven om skärpta krav för anhöriginvandring fungerar mest som ett fikonlov.

Arbetsmarknadspolitik: De "nya moderaterna" flaggade inför segervalet 2006 för en förändrad syn på arbetsmarknaden och inte minst synen på arbetsmarknadens parter och arbetsrätten. Regeringen Reinfeldt och hans nya moderater har frångått den gamla borgerliga principen att söka motverka de socialdemokratiskt styrda fackförbundens och -föreningarnas maktsällning för att i stället närma sig socialdemokratins hållning att stryka facket medhårs. Ett typexempel härpå

är regeringens agerande i det bekanta Vaxholmsfallet, där Byggnads och andra fackförbund drev det lettiska byggföretaget Laval i konkurs med kravet att svensk lönesättning skulle tillämpas. Reinfeldt kallade som oppositionsledare Byggnads agerande "en skamfläck", men snart försvann kritiken och i regeringsställning stödde han och hans kolleger det svenska agerandet, som bland annat innefattade glåpord mot de lettiska byggjobbarna och krav på att dessa skulle åka hem.

Några moderater – bland dem Tove Lifvendahl, Gunnar Hökmark, Anders Hall och Kristina Alvensköld – krävde att (m) skulle arbeta för att fackets möjligheter att ingripa mot utländska företag som saknar svenska kollektivavtal skulle reduceras. Man krävde att den lagstiftning, den så kallade Lex Britannia, som facket kunnat stödja sig på skulle skrotas. Men de kritiska moderaterna talade för döva öron. Taktikern Reinfeldt manade att "inte ta konflikter som vi inte kan vinna". När Vaxholmsfallet passerat alla instanser i Sverige gick frågan upp i Europadomstolen i slutet av 2007 med resultat att det lettiska företaget fick rätt mot den svenska diskrimineringspolicyn.

En grundpelare i alliansens valkampanj 2006 var att få så många svenskar som möjligt i arbete. Det visade sig vara en vinnande fråga. Och det är väl i tillämpningen av den målsättningen som regeringen Reinfeldt möjligen besannar vänsteroppositionens anklagelser om "samma gamla högerpolitik", eftersom man jagar arbetslösa med hugg och slag och bland annat tvingar dessa att söka arbete över hela Sverige. Det senare är kanske inte så lätt för en äldre person med familj som rotat sig i en viss region och svårligen kan tänka sig flytta från exempelvis Sundsvall till Malmö. Att regeringen gärna sparkar på dem som redan ligger framgångsrika i försämringsområden på sjukskrivningsområdet. En följd av

arbetslöshets- och sjukskrivningspolitiken blir ofrånkomligt att kostnaderna för socialbidrag skjuter i höjden.

Bitter besvikelse

Sammanfattningsvis kan sägas att Fredrik Reinfeldts regering så här långt varit en bitter besvikelse för alla förhoppningsfulla ickesocialister som lidit under ett tolvårigt sossestyre och nu ville se en rejäl förändring. I likhet med tidigare borgerliga regeringar valde emellertid även denna att apa efter socialdemokratin på område efter område. Det kan på goda grunder sägas att den borgerliga regeringen är ännu mer politiskt korrekt än den föregående sosseregimen. Detta framgår inte minst av regeringsammansättningen; regeringen innehåller exempelvis två bögar/bisexuella (ovan nämnda Carlgren och Billström), en negress (Nyamko Sabuni) och en funktionshindrad (hörselskadade Lena Liljeroth).

Där finns också en hästsvans- och örhängsprydd finansminister i Anders Borg. Denne hade i sin ungdom sunda konservativt-liberala åsikter (en av hans idoler var dåvarande konservative moderate riksdagsmannen Birger Hagård) men har undergått en markant vänstervridning sedan han började samarbeta med Fredrik Reinfeldt. Samme Borg blev beryktad då han pläderade för höjd alkoholskatt med motiveringen att "folk skall arbeta, inte supa". Också skatten på tobak har höjts.

Det har sagts att socialdemokraterna och deras stödpartier med partiledaren Mona Sahlin i spetsen fört en passiv oppositionspolitik. Detta kan nog stämma. Ty med regeringen Reinfeldt vid makten finns inte så mycket den samlade vänstern rimligen kan opponera mot. När dessutom alliansregeringen hela tiden noteras för usla opinionssiffror kan oppositionen med lugn tillförsikt invänta valet 2010.

Lena Liljeroth (m) har också klargjort att den fria entréerna för vuxna besökare inte skall återinföras. Det är bra, eftersom det knappast finns några skäl till att just kulturverksamhet skall vara någon sorts skyddad verkstad.

Någon skattesänkingspolitik av Bo Lundgrens modell förordas inte av Reinfeldt, men vissa skattelättnader har ändå införts vilket är positivt.

Tommy Hansson

Bra, regeringen!

★ Har den borgerliga alliansregeringen då inte gjort någonting rätt? Jo, visst har det förekommit ljuspunkter, även om de varit upprörande få.

Utbildningsministern och (fp)-ledaren Jan Björklund har klargjort att "Sverige måste lämna flumskolan bakom sig genom ett ökat fokus på kunskapsresultat", vilket är en ytterst välgörande ståndpunkt. Sålunda öppnas möjligheten för skriftliga, betygslänkande omdömen om eleverna

redan från första klass enligt ett regeringsförslag som avses träda i kraft i höst. Föräldrarna skall få tydlig information om hur deras barn sköter sig.

Folkpartiet är även det parti som är mest tydligt av de regeringsbärande partierna i frågor som svensk anslutning till NATO och kärnkraft, där (fp) är positivt i båda fallen.

Ett annat välgörande beslut är att den fria entré till de statliga museerna som (s) beslutade om har tagits bort. Kulturminister

Sossarnas betongvälde står starkt!

★ 1972 utkom på svenska den brittiske journalisten och författaren Roland Huntford's bok *The New Totalitarians* i svensk översättning med titeln *Det blinda Sverige*. Boken var en skarp vidräkning med det svenska samhället, det första i världen som enligt författaren var på väg att med fredliga medel under ledning av socialdemokratin omvandlas i totalitär riktning. Huntford betonade den svenska åsikts- och opinionsbildningens ensidighet och rädslan för avvikande meningar och tyckte sig i svensk historia, med början från Gustaf Vasas tid, spåra konflikträdsla, benägenhet för samförstånd samt en tendens att lyda överheten.

Roland Huntford, född 1927, var korrespondent i Sverige för den brittiska tidningen *The Observer*. Han är eljest mest känd för att i en rad böcker ha skildrat polarforsknings historia och är numera bosatt i Cambridge. Huntfords bok fick överlag nedgörande omdömen i svensk press i den mån den inte tegs ihjäl, men den fick stor spridning utomlands och betydde sannolikt en hel del för formandet av den engelskspråkiga världens syn på Sverige.

Huntfords bok har udden riktad mot socialdemokratin, men den är betydelsefull också när det gäller att förstå orsakerna till att borgerliga regeringar när de väl kommit till makten alltid följt i sossarnas fotspår såväl in- som utrikespolitiskt. Detta trots att retoriken före valen tytt på något helt annat.

I boken *Betongväldet – om socialdemokratins kontroll och maktfullkomlighet* (Empron förlag 2007, 152 sidor) analyserar de uttalat konservativa skribenterna Carl Johan Ljungberg, Christian Swedberg och Jakob E:son Söderbaum Huntfords teser och söker sätta in dem i ett modernt sammanhang. Men baksidestextens omdöme – ”Det samhällssystem som byggts upp i Sverige under 85 år av socialdemokratins politiska dominans har inte angräpits så vasst varken förr eller senare” – framstår som något överdrivet. Här kan till exempel erinras om Erik Anners bok *Den socialdemokratiska maktapparaten* från 1975 (Askild & Kärnekull förlag, 272 sidor).

Det är välgörande att Huntfords Sverige-skildring nu äntligen blir föremål för en seriös behandling, och man kan bara med författarna beklaga att boken inte fick större

betydelse för ickesocialistisk och borgerlig opinionsbildning i Sverige då den kom ut under de kalla Palme-åren i det socialistiska 1970-talets begynnelse.

Om Huntfords bok skriver Ljungberg/Swedberg/Söderbaum inledningsvis följande: ”Det avgörande var att Huntford serverade något mer än den måttfulla, i huvudsak ekonomiska, kritik som brukat höras från borgerligt liberala politiker och samhällsdebattörer. Huntford gav sig i kast med själva samhället, med ’själve svensken’, och sökte visa hur denne påverkades av och i sin tur på olika sätt gav upphov till den förda politiken. Han försökte belysa maktens psykologi och lade fram åsikter om politikens kulturella och psykologiska aspekter, på ett sätt som den politiska oppositionen inte riktigt kunde hantera vid denna tidpunkt.”

De tre författarna betonar den historielöshet som kommit att prägla det moderna Sverige. Socialdemokraterna har sökt identifiera framväxten av det moderna Sverige med det egna partiets insatser, samtidigt som traditionell historieundervisning så gott som avskaffats i skolorna. Detta har lett till att den svenska nationalkänslan gradvis urholkats. En följd av detta har dock varit att historieintresset i Sverige ökat närmast explosionsartat både vad gäller militär och civil historia: ett vakuum behöver alltid fyllas. Och det har varit privata förlag och

bokklubbar som gjort den allt överskuggande insatsen härvidlag.

I *Betongväldet* lyfts fram hur Sverige under modern tid varit ett korporativistiskt präglad samhälle med vissa likheter med Mussolinis fascistiska Italien. Det påpekas att socialdemokratins maktställning befästs via dels Socialdemokratiska arbetarepartiet (SAP) och fackföreningsrörelsen (LO). Även näringslivet inlemmades i den korporativistiska apparaten genom Saltsjöbadsavtalet från 1938. ”Huntford menar”, skriver de tre författarna, ”att demokrati och parlamentarism i västerländsk mening i princip upphörde med socialdemokratins maktillträde i det tidiga 1920-talet... Sverige kom istället att utvecklas mer i korporativ riktning, i linje med 1800-talets svenska folkrörelser. Genom att efterhand minska de enskilda medborgarnas och de folkvaldas inflytande kunde man påbörja en gradvis kollektivisering av Sverige.” Författarna framhåller också att svensk socialdemokrati kan ”göra anspråk på en direkt härstamning i rakt nedstigande led från [Karl] Marx själv”.

Det marxistiska inflytandet blev särskilt tydligt under Olof Palmes tid, men enligt författarna är det så att ”socialdemokratin ser fortfarande samhället ur marxistiska glasögon”. Ett exempel härpå anges vara synen på aktiehandeln, som hävdas gå tillbaka på Karl Marx tes att arbetarna skall äga produktionsmedlen. Det av Rudolf Meidner myntade förslaget om löntagarfonder, som dessbättre gick i stöpet, är ett eklatant exempel i det sammanhanget.

Det länder alltså Ljungberg, Swedberg och Söderbaum till heder att man tar Roland Huntfords kritik av det svenska samhället på allvar, även om man då och då påpekar att den brittiske författaren stundom överdriver, missförstår eller generaliserar. Framförallt, skriver man, tog Huntford den svenska vänstern på blodigt allvar, inte minst på skolområdet.

Vad som saknas i *Betongväldet* är en ordentlig analys av hur socialdemokratisk politik och värderingar i så hög grad kommit att antas av (s)-väldets förmenta motståndare. I dag traskar ju alliansregeringen Reinfeldt patrullo efter sina socialdemokratiska företrädare.

Se där en viktig uppgift för borgerliga analytiker framöver!

Tommy Hansson

Det kristna sanningsmedvetandet contra islam

Lionardo da Vincis "Nattvarden" är ett av de främsta konstnärliga uttrycken för den kristna religionen.

"Kyrka blir moské" har man nyligen kunnat läsa i tidningsrubriker. Detta uppseende-väckande förvandlingsnummer är på gång i Gävle, där stadens metodistkyrka blir muslimernas egendom med hjälp av penningstöd från regeringen i Qatar. Det med demokrati helt oförenliga islam utnyttjar vår demokrati och vår religionsfrihet för att sprida sin lära. Detta är givetvis helt i sin ordning och ingenting att orda om. Vad man däremot kan ha synpunkter på är att Qatar, som satsar fem miljoner kronor på islams etablering i Gävle, inte tillåter kristen verksamhet inom det egna landets gränser. Det ligger onekligen nära till hands att tro, att islam inte tål att konfronteras med kristen mission.

Islam tillkom först på 600-talet efter Kristus, varför det förefaller svårt att hävda att islam har sina rötter i Gamla testamentet även om araberna har sin härstamning från Abraham. Islams lära har på vissa punkter applicerats på Gamla testamentet, men ofta har det skett genom förvrängningar av dess

innehåll. Till skillnad från Bibeln hävdar exempelvis islam, att Abraham var gift med Hagar och inte med Sara. Vidare att det var Ismael och inte Isak som Abraham inte var beredd att offra.

För den sant bibeltroende är det naturligtvis fullständigt otänkbart att de kristnas Gud, den levande guden, skulle

DEBATT

stå bakom islam och att Koranens tillkomst skulle ha skett genom att ängeln Gabriel läst för Muhammed ur en himmelsk bok. Professor Erland Ehnmark skriver i sin bok *Världsreligionerna*: "Islam är ingen religion, som omskapar hjärtan och danar ett nytt liv inifrån."

Det är oerhört viktigt i våra dagar att kristenheten helhjärtat ställer upp för sin kristna tro. Vi får inte degradera kristendomen till att bli en religion bland

religioner. Därigenom åsidosätts Jesu missionsbefallning som är själva grunden för all kristen verksamhet, och som givetvis har sin tillämpning på muslimerna.

För ett tiotal år sedan ställde Eskil Franck på ledarplats i *Kyrkans Tidning* följande fråga: "Menar vi idag att islam och kristendom är två likvärdiga vägar till Gud?" Bakgrunden till frågan var, att muslimerna i Uppsala då hade invigt sin nya moské. Vid invigningen var också Svenska kyrkan representerad, bland annat genom ortens domprost. I sitt fortsatta resonemang sa Eskil Franck: "Tror vi däremot att Kristus visar på den unika och avgörande vägen till Gud, präglas vi av längtan att få vittna om vår tro för alla som inte har del av den, också här hemma i vår närmiljö. Vi tror då att vi har funnit något som andra skulle ha avgörande glädje och nytta av."

Att ge stöd åt eller att samarbeta med företrädare för en lära, som förnekar att Jesus är Guds son och världens frälsare är samtidigt ett underkännande av sanningsmedvetandet, som är det utmärkande för den kristna tron. Den tyske teologen professor Wolhart Pannenberg säger angående sanningsmedvetandet: "Den kristna tron innebär medvetandet om att Guds slutgiltiga uppenbarelse i Jesus Kristus är slutgiltig, inte bara för den kristet troende, utan för hela mänskligheten. Den kristna tron innefattar ett anspråk på den kristna allmängiltiga sanningen i förhållande till alla andra slag av tro. Detta anspråk är en direkt följd av det sanningsmedvetande, som är oskiljaktigt från den kristna tron."

Den för alla tider eviga sanningen är, att det bara finns en väg till frälsning och till himmelen, och den vägen är Jesus Kristus.

David Stavenheim

Kina, Taiwan och Tibet

I senaste numret av *Verdens tak*, organ för Tibet-kommittén i Norge, skriver Kai Mathilde Hestad bland annat följande i samband med de kinesiska förberedelserna inför de olympiska spelen 2008:

"Taiwan nekar dessutom att låta fackelstafetten passera genom sitt territorium, för att markera självständighet från Kina. Kinesiska myndigheter ser nämligen den delvis självstyrande ön som en avfallen kinesisk provins."

Att beteckna Taiwan som en "delvis självstyrande ö" kan diskuteras. Taiwan har

- genomfört ett oblodigt regimskifte,
- infört demokrati och ett flerpartisystem,
- genomfört fria president-, parlaments- och lokalval,
- respekterar de mänskliga rättigheterna, och
- utför inte dödsstraff.

Dessutom har Republiken Kina (Taiwan) fullständiga diplomatiska förbindelser med 25 stater, något som Folkrepubliken Kina starkt ogillar. Taiwan har med andra ord en totalt annan utveckling än Folkrepubliken Kina och kan, enligt min mening, vara ett efterföljansvärt exempel i Asien.

Dessutom har Taiwan också ett gott förhållande till Dalai lama, som har besökt ön flera gånger. Undertecknad har alltid stött både Tibets och Taiwans sak. För mig är detta två sidor av samma sak!

Nils Tore Gjerde

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställts av Tommy Hansson och C.G. Holm. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är Contras sammanfattning av originalkällan om inte annat markeras med citationstecken.

Storrazia mot kristen skola i Flen

En förmiddag i januari körde fyra-fem polisbilar upp på skolgården vid Flens kristna skola, varefter ett tiotal poliser stormade in på skolan. Fem klassföreståndare och klasslärare fördes därefter med tvång till polisstationen för förhör. Den omfattande polisinsatsen krävde att poliser kallades in från flera olika polisstationer, från Flen, Katrineholm och Enköping. Frågor som ställdes till skolpersonalen var: Känner du till begreppet skamstol? Hur många barn har ni själva? Vad säger ni om aga? På polisstationen satt en del av personalen i två timmars förhör, andra i 20–30 minuter. Beslutet att gripa och förhöra skolpersonalen togs av åklagare Robert Eriksson i Nyköping. Han berättar att ingen misstanke om brott fanns mot den kristna friskolan: – Jag har godkänt att lärarna fick hämtas in av polisen som vittnen i en pågående förundersökning. Dessa lärare har aldrig varit misstänkta för brott, de blev inte gripna – men polisen fick min tillåtelse att hämta dem som vittnen för förhör. –Frågorna gällde en familj med barn på skolan,

där det finns en misstanke att föräldrarna har misshandlat sina barn. Föräldrarna har medgivit att barnen kanske har fått visst stryk. –Hämtades lärarna med tvång? –Ja, om det var nödvändigt. Varför kan man inte ställa dessa frågor på normalt sätt? –Polisen har bara dessa tvångsmedel till sitt förfogande. Men varför tvångsmedel? Varför kan man inte ställa dessa frågor på annat sätt. Har polis och åklagare bara det här sättet att kommunicera med vittnen? –Normalt, nio gånger av tio, kallas ett vittne till förhör via brev och uppmanas att inställa sig som vittne, så visst var det ett ovanligt förfaringsätt. Så varför tog du detta ovanliga beslut? –Eftersom det var många som skulle höras, så tog jag beslut om detta. Vi ville inte att de skulle prata ihop sig innan de hördes. Jag gör detta när jag är rädd för att vittnesutsagor skall harmoniseras, att vittnena skulle prata ihop sig. □Fanns det ett beslut om husrannsakan? – Ja. Men ingen misstanke om brott? –Nej, det behövs inte för att kunna göra en husrannsakan. Ditt och polisens agerande avslöjar ju tydligt att det fanns en misstanke mot skolans personal, en misstanke att de skulle dölja papper eller inte tala sanning i förhör. –Något av barnen (13 år, red anm) har uppgett att deras lärare står på föräldrarnas sida, och inte på deras. Jag vet inte om den uppgiften är sann, men jag har fått dessa uppgifter berättade från polisen. Jag har massor med ärenden och hinner inte se alla papper, men det är i alla

fall det jag har hört från polisen. Då fanns alltså en misstanke. Ni har alltså agerat så kraftfullt utifrån dessa helt obekräftade utsagor. Krävs det inte mer för att samla ihop så stor del av Sörmlands poliskår? –Jag tycker inte att beslutsunderlaget var dåligt. Hur kommenterar du de frågor som lärarna fick av polisen? –Om de frågor du nu läser upp ställdes, tycker jag det är stötande och direkt olämpligt. Det låter som frågor som inte är relevanta för förundersökningen. Jag betonade för polisen att de skulle hantera det här lugnt och försiktigt och att tillslaget skulle ske när det inte fanns elever på skolan

(Världen idag)

Vikarie skrev fel – straffavgift en kvarts miljon

En vikarie vid lastbilskoncernen Börjessons skrev in moms på fel rad och det kostade bolaget en kvarts miljon. Vikarien råkade byta plats på in- och utgående moms i en momsdeklaration. På Skatteverket högg man som en kobra och bestraffade bolaget med skattetillägg. Totalt kan misstaget komma att kosta Börjessons lastbilar 252.368 kronor. Lennart Börjesson, vd på Börjessons lastbilar, är mycket kritisk till Skatteverkets agerande. Enligt honom har staten förlorat max 4.000 kronor på momsmissen. Trots detta damp det alltså ned en saftig bot i brevlådan i Östra Ljungby. ”Man blir irriterad när man som företagare kämpar för varje krona. Det vore väl en sak om det hade funnits uppsåt”, säger Lennart Börjesson. Efter avslag i Länsrätten tänker företaget nu driva frågan vidare till Kammarrätten.

(Dagens Industri)

Skuggfigur hos vänsterextremister

Som vi rapporterar på sidan 2 i detta nummer har det varit en viss debatt kring det statliga stödet till den vänsterextrema tidskriften Mana. Mana påstås vara grundad av bland andra Sharare Irani, som påstås vara en iransk-kurdisk kvinna bosatt i Sverige. Tidskriften Neo har försökt få fram mer information om henne. Mana själv skrev en gång: ”Sharare Irani är nyss hemkommen från irakiska Kurdistan. Hon är politbyråmedlem i den iranska organisationen IFCL (Iranian Fedai Communist League). Vid en sökning på Iranian Fedai Communist League så blir det inga träffar. Men på ett ställe går

det att hitta en länk till det snarlika Iranian Communist Fadaian League, en svensk sida som handlar om barndepression!. Den enda medlemmen som gick att spåra presenterades som "Ali Ashtiani, member of the Political Committee of Iranian Communist Fadaian League" Sidan var daterad 2001 där personer från svenska fackföreningar undertecknar en protestlista tillsammans med svenska radikalvänsterorganisationer. Det är tveksamt om organisationen alls finns, liksom inte heller Sharare Irani. Sarah Hirani (jämför namnet med Sharare Irani) är ledarskribent i tidskriften Mana. Ingen verkar ha mött dessa två personer i verkligheten, utom chefredaktören Babak Rahimi. En person som uppges ha skrivit en artikel tillsammans med Sharare Irani i Mana förnekar bestämt att hon vet vem Sharare Irani är. Lotta Kubiak, som jämte Irani och Rahimi, ska ha grundat Mana, påstår att hon mött Sharare Irani vid två tillfällen. Lotta bor idag på Hawaii. Lawen Mohtadi, som tidigare arbetat för Mana, berättar att Rahimi berättat att Irani är en påhittad figur, men att det passar tidningen att ha en person som uppges vara både kvinna och iranier. Iraniu är en av de mer frekventa skribenterna i Mana. Men det är tydligen Rahimi som skriver under flera namn.

Diskriminering av fackmedlemmar

På *Contras* anslagstavla berättar en anställd i Kriminalvården att arbetsgivaren bedriver påtryckningar på icke fackligt anslutna medlemmar att bli medlemmar. Vid den senaste löneförhandlingen fick medlemmarna i SEKO en löneförhöjning med allt från 600–1200 per månad. Ingen av de som då var oorganiserade fick mer än 500 kronor. Chefens motivering för lönebeslutet var enkelt: "Du är inte med i facket så då blir det 500 kronor istället för 600"

I år har Kriminalvården sinkat löneförhandlingen och SEKO har tillsammans med arbetsgivaren förhandlat fram en "bonus" som kompensation tills löneförhandlingen kommer igång. I ett E-brev får de anställda veta att beloppet på 3.600 kronor betalas ut med januarilönen till samtliga fast anställda som är medlemmar i facket. Fast anställda som inte är medlemmar får vänta på pengarna. Att facket inte förhandlar åt dem som inte är anslutna är begripligt, men de som inte är organiserade ges inte tillfälle att förhandla själva.

Mediavänstern

Det är sedan flera decennier väl känt att den svenska journalistkåren är gediget vänstervriden. Icke minst har detta fenomen belysts i *Contras* spalter. Redan professor Jörgen Westerståhl fastslog i en utredning i mitten av 1970-talet att nyhetsrapporteringen i svenska medier till stor del hade slagsida åt det vänsterideologiska hållet och dessa rön har bekräftats i en rad undersökningar och skrifter av skilda slag.

Bilden av vänsterinriktade journalister backas senast upp i boken *Den svenska journalistkåren* som utgivits av Göteborgs universitet. Boken har sammanställts av professor Kent Asp och innehåller bidrag från en rad forskare. Grunden består av fem omfattande vetenskapliga undersökningar gjorda under perioden 1989 till 2005. Journalister har fått svara på frågor i flertalet olika ämnen varpå svaren jämförs med allmänhetens åsikter.

"Den genomsnittliga journalisten verkar vara en typisk vänstermänniska", fastslår Kjell Broberg i en krönika i tidningen *Världen idag* (12/12 2007). "Han eller hon är intresserad av politik, kommer från övre medelklass, har svensk bakgrund och bor med sambo i lägenhet i storstad... En dryg fjärdedel av journalisterna uppger sig vara rent negativa till kristendom, medan bara nio procent av allmänheten är det."

Broberg skriver vidare i sin krönika att genomsnittsjournalisten läser mer än allmänheten samt dricker mer alkohol.

Det för vår del viktigaste är partisympatierna. 67 procent sympatiserar med något parti inom vänsterblocket. För journalister som ägnar sig åt politik och samhälle i sin yrkesutövning är vänstersympatierna ännu mer markanta: socialdemokraterna stöds av 30 procent, miljöpartiet av 30 procent och vänsterpartiet av 13 procent. Sammanlagt stöder alltså i denna gruppering 73 procent något av vänsterpartierna.

Frågan är naturligtvis i vad mån journalisternas vänstersympatier påverkar deras yrkesverksamhet. Den tydligaste slagsidan torde finnas inom kulturfältet, vilket säkert kan intygas av alla som regelbundet tillgodogör sig innehållet på tidningarnas kultursidor. Här står den politiska korrekthetens uttryck som spön i backen. En god illustration till var journalistkåren står i utrikespolitiska frågor ges vidare inför varje amerikanskt presidentval: den som exempelvis följt våra vanligaste TV-kanalers valvakor vet att sympatierna för det demokratiska partiets kandidat alltid

överbäger.

Stöd för äktenskapet

Den 15 januari hölls ett fullsatt opinionsmöte till förmån för äktenskapet i S:ta Clara kyrka i Stockholm. Arrangörer var Svenska evangeliska alliansen (SEA) och aktionsgruppen Bevara äktenskapet. Orsaken till mötet var den förestående lagstiftningen om så kallat könsneutralt äktenskap, som enligt arrangörerna grundas på bristerna i förslaget om ny äktenskapslagstiftning. Föga oväntat sökte medlemmar i homosexlobbys stormtrupper sabotera mötet, som ändå kunde hållas i god ordning.

Charlotta Levay, samhällsdebattör och vice ordförande i tankesmedjan Civitas, menade att ett ställningstagande för könsneutralt äktenskap är ett uttryck för en långtgående individualism som inte är godartad: "Det är en människosyn som innebär att vi lever i illusionen att att vi inte är beroende av andra. Äktenskapet ses inte som en samhällsinstitution utan en pakt mellan människor." (*Världen idag*)

Per Ericson avliden

Per Ericson, ledarskribent i *Svenska Dagbladet* och tidigare verksam vid bland annat *Svensk Linje*, *Barometern* och *Timbro*, har avlidit i cancer. Han blev bara några och fyrtio år gammal och sörjs närmast av sin familj. Per Ericsons ledarartiklar utmärktes av god språkbehandling och av att han inte var rädd för att profilera sig i politiskt inkorrekt riktning. Han tvekade exempelvis inte att gissla miljöfanatikerna och skrev bland annat debattinlagan *Blåsningen – vindkraft som storindustri* (*Timbro* "Pejling" nummer 26 2000) där han avslöjade vindkraftens tillkortakommanden (se artikel i *Contra* 2 2001).

Ericson var i yngre dagar kommunalrådssekreterare (m) i Uppsala och var även utrikespolitiskt engagerad med särskilt intresse för södra Afrika. Han var ett tag aktiv i Svenska Angolagrupperna och medarbetare i denna grupperings tidning *Angola-Rapport*. Ericson tillhörde också den modiga skara som reste till Sydafrika före ANC-styret, liksom han besökte Israel för att bilda sig en uppfattning om situationen i landet. Under sina sista år kom Per Ericson att intressera sig för religiösa frågor och konverterade kort före sin död till katolicismen.

Vi är många som saknar hans läsvärda ledarkommentarer i *Svenskan*.

UTLANDS-NYTT

Nya vindar i Sydkorea

Sydkorea fick genom presidentvalet den 19 december 2007 en ny president i Lee Myung-bak från det högerinriktade oppositionspartiet Grand National Party (GNP). Han inleder den 25 februari 2008 sin fem år långa mandatperiod. Lee fick 48,7 procent av rösterna mot 26,1 procent för Chung Dong-young från regeringspartiet United New Democratic Party (UNDP). Oberoende kandidaten, den konservative Lee Hoi-chang, som tidigare representerade GNP, kom på tredje plats med 15,1 procent och förlorade nu för tredje gången ett presidentval.

Lee Myung-bak vann alltså en jordskredsseger efter att ha legat först i alla opinionsmätningar. Nya vindar kan nu förväntas börja blåsa i Sydkorea. Lees seger möjliggjordes inte minst genom ett starkt utbrett missnöje med förra presidenten, vänstermannen Roh Moh-hyung från UNDP. Centrala frågor i valrörelsen var behovet av ekonomisk tillväxt, lämpligt förhållningssätt gentemot Nordkorea samt kandidaternas ledaregenskaper. Lee betonade i sin valkampanj förutom ekonomisk tillväxt även ökad sysselsättning samt en öppnare och mer affärsvänlig politik. Valdeltagandet blev med 63 procent av de röstberättigade det lägsta någonsin i modern tid.

Lee Myung-bak är 66 år gammal – i Orienten är hög ålder inget problem för

politikerna – och har tidigare varit borgmästare i huvudstaden Seoul. Där gjorde han sig känd som en populär reformator. Lee har också ett förflutet som industriman – han var VD för storföretaget Hyundai Engineering and Construction. Han har utsatts för anklagelser om korruption och bedrägeri, och det kan förväntas att förlorarna i valet, tidigare regeringspartiet UNDP, kommer att fördyrstra president Lees tillvaro genom att kräva noggranna undersökningar av Lees påstådda oegentligheter.

Den nyvalde presidenten vill i fortsättningen se en ökad ekonomisk tillväxt i landet med sju procent per år och en per capita-inkomst på motsvarande 40 000 US-dollar. Lees målsättning går ut på att göra Sydkorea till världens sjunde största ekonomi med sin "Korea 747 Vision" som grund. När det gäller Nordkorea förordar Lee fortsatta kontakter med och fortsatt ekonomiskt bistånd till Pyongyang, detta till skillnad från Lee Hoi-chang, som hade en mer skeptisk inställning till den kommunistiska grannen i norr. Lee Myung-bak betonar även den ekonomiska konkurrensen med Kina samt vill fortsätta ha vänskapliga förbindelser med USA både inom säkerhetspolitik och ekonomi.

I valrörelsen lanserade Lee Myung-bak ett projekt om byggande av en kanal från Busan i söder till Seoul i norr. Syftet skulle vara att minska transportkostnaderna och

därmed stimulera företagande och ekonomisk tillväxt. Det föreslagna projektet har dock kritiserats av miljöskäl.

Sydkorea har ett system liknande det amerikanska med stor makt för presidenten, som också är landets militära överbefälhavare och den som utser premiärminister (dock saknas vicepresident i Korea). Lee Myung-bak anses allmänt vara en kraftfull person som kan få saker och ting gjorda.

Den 9 april i år hålls parlamentsval i Sydkorea.

(Svenska ambassaden i Seoul)

Israeler fortfarande fångna

Det har gått drygt ett och ett halvt år sedan tre israeliska soldater bortfördes av isalmistiska terrorister: Eldad Regev och Ehud Goldwasser kidnappades av Hizbollah på den israeliska sidan av gränsen mot Libanon, medan Gilad Shalit bortfördes på israeliskt territorium nära gränsen mot Gaza. Inte ett ord har hörts om Regevs och Goldwassers öde. Ett år efter Shalits bortförande – 25/7 2007 – offentliggjorde emellertid palestinska Hamas ett inspelat meddelande med Shalits röst.

Kidnappningarna är ett brott mot FN:s säkerhetsråds resolution 1701, och förutom Hizbollah och Hamas måste även Syrien och Iran lastas för understöd till nämnda terroriströrelser och för att inte ha gjort något för att utverka de tre israeliska soldaternas frigivning. Ett minimikrav är att Röda korset tillåts undersöka de kidnappades hälsotillstånd. Regev, Goldwasser och Shalit är dock inte de enda som drabbats: totalt har åtta israeliska soldater tillfångatagits av araber i anslutning till Libanon och Gaza.

De tillfångatagna soldaterna är dock inte bortglömda. Såväl premiärminister Ehud Olmert som utrikesminister Tzipi Livni tar regelbundet upp frågan vid möten på hög diplomatisk nivå. Det israeliska utrikesministeriet stödjer också offrens familjer, liksom att Israels ambassader engagerar sig i frågan.

Den 30 oktober 2007 hölls vidare World Solidarity Day för frigivning av de fängslade soldaterna. 40 demonstrationer hölls runt om i världen i till exempel New York (nära FN-högkvarteret), Boston, San Diego, Michigan, Holland, Frankrike, Ukraina, Argentina, Brasilien och Mexiko. Också från FN-håll har krav på frigivning rests.

*Israel Ministry of Foreign Affairs/
Menorah*

Hjälpte sjuk kvinna – 50 dagar i buren

Ibrahim Mohammad Lawal är en godhjärtad man. När hans granne blev sjuk körde han den 63-åriga kvinnan till sjukhuset. Det skulle vara naturligt i vilket land som helst. Utom i Saudiarabien där Ibrahim tyvärr bodde. Han blev gripen för att ha varit ensam med en kvinna som inte var släkting och fick avtjäna 50 dagar i fängelse.

(Reason Magazine)

Kommunistiska ubåtar syns inte till

Kommunist-Kina lyckades 2006 smyga in en kinesisk ubåt utan att upptäckas i USS Kitty Hawks hangarfartygsstridsgrupp. År 2007 lyckades däremot kinesiska ubåtar bara genomföra sex patrulleringsuppdrag och inget av dessa genomfördes av ubåtar bestyckade med kärnvapenmissiler. De ubåtarna har för övrigt aldrig varit ute på patrulleringsuppdrag! När det gäller Rysslands nygamla militära ambitioner är dessa begränsade under ytan: Rysslands ubåtar lyckades bara genomföra sju patrulleringsuppdrag under 2007. US Navy var under året däremot ute på över 100 patrulleringsuppdrag.

Vad använder vi våra pengar bäst till?

Den danske forskaren Bjørn Lomborg ställde 2004 en fråga till ekonomer runt om i världen vad de skulle göra om de kundes spendera 50 miljarder dollar för att skapa en bättre värld. Sist av förslagen kom åtgärder mot global uppvärmning. I topp kom uppgifter som förbättrat hygien, kamp mot smittsamma sjukdomar, utbildning och åtgärder för att motverka hunger. Lomborg fick kritik för att han gjort ett snett urval av personer som tillfrågades och 2006 gjorde han därför om frågan och engagerade nu ett bredare utbud med ambassadörer, diplomater med flera och listade 40 olika åtgärder som tänkbara. Först på tjugotredje plats kom genomförande av Kyotoprotokollet.

(Reason Magazine)

Ryssland säger upp vapenavtal

Ryssland har sagt upp 1990 års avtal om konventionella styrkor i Europa. Avtalet innehöll bland annat begränsningar för var olika typer av militära styrkor kunde vara stationerade. Det finns till exempel

begränsningar för storleken på de ryska styrkorna i Leningrads militärområde (det heter faktiskt så fortfarande), men de begränsningarna ska nu upphöra, sedan en uppsägningstid löpt till ända.

När det gäller överenskommelsen om begränsning av medeldistansrobotar behöver ryssarna inte säga upp avtalet. Det löper ut automatiskt om det inte förnyas i slutet av 2009. Helt uppenbart är att ryssarna inte är intresserade av en förnyelse – de ser ett avslutat avtal som en möjlighet att åter stärka Rysslands militära position.

(The Economist)

Kommunist-Kinas invasionsplaner för Taiwan

Den amerikanska tankesmedjan The Hudson Institute har presenterat en rapport om den kommunistkinesiska militära planeringen för en fullskalig invasion av Taiwan. Kommunisterna skulle använda mellan 200 000 och 400 000 man i en invasionsstyrka. Hudson Institute citerar en kinesisk general som säger att Taiwan måste erövrats även om det kostar tiotusentals människor livet.

Den kinesiska rapporten är angelägen om att ett slag mot Taiwan måste ske snabbt, inom en vecka. Annars, om det hela skulle dra ut på tiden, skulle USA få möjlighet att komma till undsättning på plats och då skulle det strategiska läget vara sämre än om kommunisterna först erövrade Taiwan, då skulle USAs enda svar vara vedergällning, inte försvar av ett existerande demokratiskt Taiwan.

(Newsmax)

Högerinriktade mer generösa

Arthur C. Brooks har gjort en studie av vilka personer som betalar bidrag av olika slag i USA. Bidrag till välgörenhetsorganisationer och andra ideella ändamål är ett mycket betydelsefullt inslag i amerikanskt samhällsliv. Staten stimulerar det hela genom att medge en viss avdragsrätt för bidrag till organisationer som uppfyller vissa villkor.

Brooks rapport visar nu att fattiga med ett arbete skänker en större andel av sin inkomst till välgörande ändamål än vad rika gör. Han konstaterar också att högerinriktade (conservatives) är mer generösa än vänsterinriktade (liberals). Brooks analys pekar på faktorer som familjens styrka, tron på det enskilda initiativet, kyrksamhet och relationen mellan inkomst av arbete och

inkomst från bidrag som avgörande för de högerinriktades större generositet.

(Reason Magazine)

Hårda eller mjuka tag

I USA har två studier nyligen gjorts för att utreda om det är hårda eller mjuka tag som fungerar bäst i fängelserna. Den ena studien, gjord av Lawrence Katz, Steven Levitt och Ellen Shustorovich, mätte "hårda tag" i form av hur många fångar som avled i fängelset. Studien gjordes för hela perioden mellan 1950 och 1990 och slutsatsen var att för varje dödsfall i fängelserna minskade antalet våldsbrott med mellan 30 och 98 fall. Hårda tag i fängelset var alltså liktydigt med färre brottsoffer utanför. Men som forskarna sa, man kan ju inte enbart se det på det sättet, för även fångar har mänskliga rättigheter.

En annan studie, gjord vid University of Chicago, angrep problemet på ett annat sätt och kom fram till motsatt resultat. Forskarna i Chicago jämförde fångar som med liten marginal placerats i högsäkerhetsfängelser med hårdare tag och de som var precis på gränsen att hamna där, men som fått avtjäna straffet i ett "vanligt" fängelse. De menade att skillnaderna i mentalitet mellan de olika kategorierna var så liten att de kunde anses vara likvärdiga grupper från forskningssynpunkt. Slutsatsen blev att de som avtjänat straffet i "hårda" fängelser löpte 10-15 procents högre risk att bli gripna igen sedan de släppts på fri fot.

Det amerikanska fängelsesystemet är förvisso i många stycken annorlunda än det svenska. Särskilt på en punkt. I USA är en ökande del av fängelserna drivna i privat regi. Det finns bland annat börsnoterat storföretag som heter Corrections Corporation of America, som driver fängelserna 5-15 procent billigare än delstaterna klarar av. CCA uppnår kostnadsbesparingarna genom standardisering, bättre säkerhet genom att fler vakter kan övervaka fler fångar med adekvata tekniska hjälpmedel samt genom att placera fängelserna där mark och arbetskraft är billig. Dessutom satsar man på utbildning och utveckling av fångarna. Och fångarna föredrar de privata fängelserna, samtidigt som återfallen i brottslighet är lägre.

(The Economist)

Till minne av kommunismens offer

I september 2006 togs i Washington de första spadtagen till ett minnesmonument över de miljoner människor som mördades av kommunistiska regimer. Valda tjänstemän och representanter för The Victims of Communism Memorial Foundation, som grundades 1994, tog spadar i sina händer för att officiellt påbörja projektet som är en gemensam ansträngning mellan dussintals organisationer och individer. Monumentet kunde sedan uppföras i juni 2007.

*** ”Detta är en historisk dag”, framhöll Lee Edwards, som är ordförande i den icke vinstgivande stiftelse som gått i bräschen för projektet. ”Monumentet kommer att få oss alla att minnas att aldrig mer får nationer och folk tillåta ett så ondskefullt tyranni att terrorisera världen.” Paula J. Dobriansky, statssekreterare för demokrati och globala frågor, sade att kommunismen ”frätte sönder den mänskliga erfarenheten i tjugonde århundradet.”

Fru Dobrianskys far Lev Dobriansky, som tidigare varit ambassadör i Bermuda, var en av initiativtagarna till monumentet. Hon sade att det första spadtaget i allt väsentligt markerade det Kalla krigets slut: ”Monumentet som uppförs här kommer att finnas efter det att vi inte längre gör det.”

Det kommer att ge kunskap till framtida generationer om den misär som orsakades av kommunismen, de massiva motståndaktiviteterna och styrkan hos dem som blev offer genom den och slutligen övervann den.

Kommunismens Svarta bok

Representanthuset Dana Rohrabacher, republikan från Kalifornien, som stödde lagförslaget som möjliggjorde monumentet, framhöll: ”I dag proklamerar vi att kommunismen verkligen är död, men vi kommer aldrig att glömma dem som kommunismen mördade under dess korta liv på den här planeten.”

Monumentet är en replik av statyn ”Demokratins gudinna” som skapades

av studentaktivisterna på Himmelska fridens torg i Peking, vilken demolerades av kommunistiska stridsvagnar under det historiska upproret 1989. Modellerad efter Frihetsgudinnan har nu en tre meter hög bronsreplik av statyn rests i Washingtons stadskärna som en permanent hyllning till de beräknade 100 miljoner människor som dödades av skilda kommunistiska regimer.

Lee Edwards, som är historiker knuten till Heritage Foundation, sade vid ceremonin: ”Det finns i dag inget monument till minne av kommunismens alla offer. Vi vill fästa uppmärksamheten på alla kommunismens offer och därför upplysa människor om varför vi utkämpade det Kalla kriget. Vi konfronteras fortfarande av Kommuniskina. Detta är orsaken till att vi tycker att vi bör vara här.”

Monumentets invigning planerades till

av Allan C. Brownfeld

juni 2007 för att sammanfalla med 20-årsfirandet av president Reagans berömda tal på temat ”Riv den där muren” vid Brandenburger Tor i Berlin.

Under många år uttryckte ett stort antal vänsteranhängare, intellektuella och journalister i USA och andra västländer sympati för kommunismen och vad de ansåg vara ett nobelt ”experiment” som ägde rum i Sovjetunionen och under andra marxistiska regimer. I och med slutet av Kalla kriget och tillgång till sovjetiska arkiv har sanningen om kommunismen sakta börjat bli

Brev från

Washington

känd av alla.

1999 blev, exempelvis, *Kommunismens svarta bok*, en akademisk studie om 846 sidor som skyller kommunismen för mellan 85 och 100 miljoner människors död världen över, en bästsäljare. Ansedd som den första balansräkningen över kommunismen

beräknas i boken att ideologin i fråga tog livet av mellan 45 och 72 miljoner i Kina, 20 miljoner i Sovjetunionen, mellan 1,3 och 2,3 miljoner i Kambodja, 2 miljoner i Nordkorea, 1,7 miljoner i Afrika, 1,5 miljoner i Afghanistan, 1 miljon i Vietnam, 1 miljon i Östeuropa och 150 000 i Latinamerika.

Hiss skuld

The Wall Street Journal påpekade följande i en ledarartikel:

”Genom alla dessa år insisterade vänsterinriktade intellektuella på att kommunismen måste bortkopplas från de brott som begåtts i dess namn. De ville inte smutsa ner kommunismens anspråk på egalitarianism, ett koncept som är helt annorlunda än det av lika möjligheter som praktiseras av demokratiska länder. Vad de intellektuella vägrade inse var att egalitarianism bara var en marknadsföringslogan för en politisk rörelse, vars ledare inte ville nöja sig med mindre än absolut makt. Både Lenin och Mao betraktade sig själva som gudar med fullmakt att hamra den mänskliga naturen till den Nya Socialistiska Människans mall. Men föremålen för deras experiment såg sig själva som individer, och efter en lång och blodig historia började kommunistpartierna ge upp detta projekt.”

Historikern Richard Pipes observerar: ”Kommunismens språk är bättre än nazismens, men den grundläggande filosofin är densamma.”

Under många år porträtterades kommunismen i USA och andra västländer enbart som en politisk filosofi och rörelse som inte hade något att göra med Sovjetunionen. I och med det Kalla krigets slut var amerikanska forskare i stånd att noggrant studera sovjetiska arkiv och fann klara bevis för att USAs kommunistparti gick de sovjetiska spioneriledarnas ärenden före, under och efter Andra världskriget. Bland deras upptäckter märks ett tidigare okänt nätverk av amerikanska kommunister, rapporterade till sovjetiska tjänstemän, vilka fått uppdraget att penetrera Manhattanprojektet som framställde atombomben. Forskarna fann också dokument som stödde Whitaker Chambers, regeringens nyckelvitne mot Alger Hiss, vilken dömdes för mened då han under ed förnekat spionageaktiviteter.

En kommunistkinesisk propagandaaffisch från 1960-talet. Piloten i bakgrunden viftar med "Maos lilla röda". I Kinna dödades enligt beräkningar i *Kommunismens svarta bok* mellan 45 och 72 miljoner människor.

När Hiss dog 1996 fortsatte många prominenta journalister och akademiker att betrakta honom som en hjälte. ABC-kanalens nyhetsankare Peter Jennings avslutade exempelvis sina översvallande kommentarer om Hiss med att rapportera, att Rysslands president Boris Jeltsin hade deklarerat, att ingenting i KGBs arkiv stämplade Hiss som en sovjetisk spionageagent. Den ryske presidenten gjorde naturligtvis inte något sådant uttalande. Mannen som sade att han inte hittat något om Hiss i sitt arkiv var general Dimitrij Volkogonov, som senare ändrade sig och medgav att han inte inspekterat den sovjetiska militärens arkiv; Chambers hade sagt att Hiss var i sold hos den sovjetiska militären. CNN citerade också, i slutet av sin rapport om Hiss död, Volkogonov för att visa att han rentvått Hiss från varje skuld.

Chambers hade rätt

President Clintons nationella säkerhetsrådgivare Anthony Lake sade i TV-inslaget "Meet the Press" att bevisen mot Hiss "inte var fullt bindande". Under National Public Radios inslag "All Things Considered" fick lyssnarna endast höra att Hiss var "anklagad" för att ha spionerat åt ryssarna, och att några år tidigare hans oskuld bekräftats av general Volkogonov. En nyhetsrapport från Associated Press hävdade att Volkogonov beskrivit Hiss som "ett offer för Kalla krigs-hysteri och McCarthy-erans hetsjakt på kommunister" – något som Volkogonov aldrig sade.

I sin bok *The Secret World of American Communism*, publicerad av Yale University Press, fann professor Harvey Klehr vid Emory University och John Earl Haynes,

en specialist vid Library of Congress, efter att ha gått igenom tusentals dokumentsamlingar i Moskva, att dokumenten bekräftade mycket av Whittaker Chambers berättelse om sovjetiskt spionage. Chambers hade till exempel vittnat om att J. Peters, en utländsk kommunist som hade lett den underjordiska kommunistiska verksamhet i USA som Chambers hade anslutit sig till i början av 1930-talet, hade övertalat Alger Hiss, som då var tjänsteman vid amerikanska utrikesdepartementet, att samarbeta med den sovjetiska underrättelsetjänsten. Beröende på Peters nyckelroll i Chambers vittnesmål skriver författarna:

"...revisionistiska historiker och försvarare av Hiss har ofta förnekat att Peters var involverad i någon del av den underjordiska verksamheten eller rentav att det inte fanns någonting sådant som en kommunistisk

underjordisk verksamhet."

The Nations Victor Navasky talade nedsättande om uppfattningen att Peters arbetade för den underjordiska kommunistiska rörelsen.

Journalisten Ralph De Toledano, som tidigt skrev en bok om Hiss-fallet, konstaterade att:

"Alla som ansträngde sig för att avslöja Stalins stora nätverk i USA fann att de avfärdades eller smutskastades såsom "fascister" också efter det att den sovjetiske utrikesministern V.M. Molotov – under den period av Hitler-Stalinpakten då kommunistiska fackföreningar strejkade vid amerikanska försvarsanläggningar – öppet deklarerade att "fascism är en fråga om tycke och smak." När smutskastning inte fungerade ersattes den av löje. Det amerikanska kommunistpartiet finansierades av en av världens mest inhumana mördarregimer, något som fullständigt förnekades av professorer och förståsigpåare, några av dem i sovjetisk sold."

"Förräderi"

När Klehr-Haynes volym publicerades för åtskilliga år sedan konstaterade *The Washington Times* på ledarplats:

"Dessa avslöjanden är signifikativa av två huvudskäl. I första rummet tenderar de att underminera trovärdigheten hos dem som hånskrattar åt varje antydan om kommunistiskt spioneri eller subversion. Sanningen är att, långt innan dessa dokument såg ljuset, många forskare, underrättelsetjänstemän och exkommunister själva kände sanningen och försökte tala om denna för en värld som vägrade lyssna

Sovjetterrorns förgrundsgestalter – V. I. Lenin (till vänster) och Josef Stalin. I Sovjetunionen föll minst 20 miljoner människor offer för kommunismen.

och ofta förtalade dem för deras ansträngningar. För det andra borde dessa avslöjanden säga oss något om den sovjetiska regeringens natur, den kommunism som vägledde den och de hejdukar, omedvetna eller inte så omedvetna, som trodde på den så lång tid... I dag är Sovjetunionen död och de flesta av dess hejdukar döda (inte så få offer för Sovjetunionen själv), men i ljuset av de dokument som återfunnits av mr. Klehr och mr. Haynes kommer detta århundrades historia att behöva skrivas om, och många av dess skurkar och hjältar kommer att behöva byta roller.”

De som har hånskrattat åt varje antydning om kommunistiskt spioneri eller subversion, de som har försvarat Alger Hiss, makarna Rosenberg och andra under alla dessa år har mycket att svara för. Klehr och Haynes klargör att den amerikanska kommunismen:

”...var en sammansvärjning finansierad av en fientlig utländsk makt som rekryterade medlemmar för lönnligt arbete, utvecklade en väl utarbetad underjordisk apparat och använde denna apparat i syfte att samverka med denna maktspionageaktiviteter.”

Roger Kimball vid *The New Criterion* har sagt att ”Det korta ordet för sådana aktiviteter är förräderi.”

Falsk rapportering

Alltför ofta under det Kalla kriget missade amerikanska journalister nyhetsstoryn om kommunismens ondska och brutalitet. Föregångsmannen bland amerikanska reportrar som accepterade kommunister i enlighet med deras egna ord torde vara Walter Duranty, som tjänade som korrespondent för *The New York Times* i Moskva på 1930-talet.

Mitt under den framtvingade hungersnöden i Ukraina på 1930-talet besökte Duranty regionen och förnekade att svält och död var vanligt förekommande. I november 1932 rapporterade Duranty att ”det finns ingen hungersnöd eller faktisk svält och inte heller är det troligt att det kommer att bli någon.” När svälten blev allmänt känd i väst och den rapporterades i hans egen tidning av hans egna kolleger, blev hans metod att tona ner snarare än att förneka. Under det att han fortfarande förnekade svält, talade han om ”undernäring”, ”matbrist” samt ”lägre motståndskraft.”

I *New York Times* den 23 augusti 1933 skrev Duranty: ”Matbristen vilken har påverkat nästan hela befolkningen förra

Kommunismens rätta ansikte framgick med all tydlighet vid det brutala nedslåendet av Ungernrevolten 1956. Fotot är taget i Budapest.

året och särskilt de brödsädsproducerande provinserna – det vill säga Ukraina, norra Kaukasus, nedre Volga-regionen – har emellertid orsakat storskalig förlust av liv.”

I sin viktiga bok om sovjetisk kollektivisering och terrorsvälten på 1930-talet, *The Harvest of Sorrow*, deklarerar Robert Conquest att Durantys ”...medgivande av två miljoner ytterligare döda människor gjordes för att de skulle verka beklagliga, men inte överväldigande viktiga och inte beroende på ’svält’. Ytterligare skyllde han den delvis på ’samliga bönders flykt och andras passiva motsånd.’...Duranty skyllde svälthistorier på emigranter, uppmuntrade av Hitlers framträdande, och talade om ’svälthistorierna som då förekom i Berlin, Riga, Wien och på andra ställen, där elementfientliga till Sovjetunionen gjorde ett försök i elfte timmen att avvärja amerikanskt erkännande genom att framställa Sovjetunionen som ett land av ruiner och förtvivlan. ’”

Vad amerikanerna fick var inte sanningen – utan falsk rapportering. Dess inflytande spred sig vida omkring. Vad Walter Duranty fick var den största hedern inom journalistiken – 1932 års Pulitzerpris – för ”opartisk, förklarande rapportering av nyheterna från Ryssland.” I motiveringen till priset förklaras att Durantys nyhetsrapporter – som världen numera vet var falska – ”utmärktes av vetenskaplig noggrannhet, djupsinne, opartiskhet, gott omdöme och exceptionell klarhet.”

Förtjänar tack

Walter Duranty var bara en av många kor-

respondenter och skribenter på 1920- och 1930-talen som gav sina läsare i Väst en stadig diet av desinformation om Sovjetunionen. Louis Fischer, som skrev för *The Nation*, var också ovillig att berätta för sina läsare om svagheterna i det sovjetiska samhället. Också han slätade över den förtärande hungersnöden 1932–33. En gång refererade han till vad vi nu känner som ”Gulag” som ”en väldig industriell organisation och en stor utbildningsinstitution.” 1936 informerade han sina läsare om att Stalins nya konstitution visade att diktaturen ”frivilligt abdikerade” till förmån för demokrati.

Denna typ av rapportering var så dominerande, att det var svårt för sanningen om Sovjetunionen att nå fram till en stor del av den amerikanska pressen. Reportrar som Eugene Lyons och Freda Utley, vilka båda började som sovjetsympatisörer, förlorade sina entrébiljetter till de publikationer som favoriserades av intelligenttan när de försökte berätta sanningen om vad som hände i Ryssland. Eugene Lyons har påpekat att skribenter som försökte porträttera Sovjetunionen på ett realistiskt sätt på 1930-talet avvisades av redaktörer ”med plattityder om att man inte ville ’attackera Ryssland.’ ”

Numera är naturligtvis sanningen om kommunismen med dess massmord och depravering väl känd. Det är passande att ett monument till minne av dess offer rests i den amerikanska huvudstaden. Personer som Lee Edwards, som har ägnat så många år åt att arbeta för ett sådant minnesmärke, förtjänar vårt tack. ✍

Enda kungariket i Himalaya satsar på demokrati

I Himalaya har det funnits ett flertal kungariken genom seklen. Mustang var ett buddhistiskt kungarrike grundat 1350, men erövrat av Nepal i slutet av 1700-talet. Kommunist-Kina ockuperade det buddhistiska Tibet 1951 och Dalai lama, som var både andlig och politisk ledare, flydde landet 1959. Sikkim var ett hinduiskt kungarrike där den indiska armén marscherade in 1975 och gjorde om landet till en delstat i Indien. Likaledes hinduiska Nepal har nyligen beslutat att avskaffa monarkin efter många års inre konflikter där flertalet i den tidigare kungafamiljen mördades av den förvirrade kronprinsen Dipendra 2001 (som själv avled av skador han ådrog sig i samband med mordet efter att i koma ha varit kung i tre dagar).

Om några månader finns det bara ett kungarrike kvar i Himalaya. Det buddhistiska kungariket Bhutan, men även där är genomgripande förändringar på gång.

Bergslandet Bhutan var länge slutet för omvärlden. Grannländerna – framförallt Tibet – försökte sig ibland på militära framstötter, men de blev inte långvariga. Britterna hade intressen i Indien som utsträcktes till Bhutan, men det brittiska engagemanget resulterade i att kungadömet formaliserades och den nuvarande kungafamiljen blev enväldiga kungar 1907. Enstaka utlänningar släpptes sedan in på inbjudan av kungafamiljen. Men först 1974 kom andra besökare in i landet. Det var den svenske legendaren inom "expeditionsturism" Lars Lindblad som stod för den första organiserade resan till Bhutan. Det skedde i samförstånd med den nytillträdde kungen Jigme Singye Wangchuk, som bestämde att antalet utländska besökare skulle vara fortsatt begränsat. Visserligen skulle turismen bli en framtida inkomstkälla, men i valet mellan många turister som betalade lite per person och få turister som betalade mycket per person valde kungen det senare. Han hade insett att knarkande hippies som levde på en dollar om dagen (som i Nepal) varken var bra för Bhutans ekonomi eller dess kulturella särart. Till att börja med tilläts bara 200 utländska besökare per år, men idag är det inemot 10 000 som besöker landet.

På 1960-talet fanns inga skolor

Kung Jigme Singye Wangchuk var bara 16 år när han tillträdde som kung 1972 efter sin avlidne far och han tog över ett land som var en absolut monarki. Kungen bestämde allt – utom det som handhades av den högste andlige ledaren Je Khenpo. Kungen fick en brittisk utbildning vid sidan av sin traditionella buddhistiska skolning och har i praktiken legat bakom allt förändringsarbete som genomförts under de senaste decennierna. Men redan hans far och farfar satte igång reformerna, men då handlade det om sådant som skedde för hundratals år sedan i Sverige. Pengar infördes först 1928, även om en eller annan indisk rupie cirkulerade redan dessförinnan. Feodalismen avskaffades officiellt först 1956. Post infördes 1962. Skolor och sjukvård var okända in på 1960-talet. Idag är det tio års skolgång som gäller. Den som har bra betyg får fortsätta i gymnasiet och därefter finns stipendier för studier utomlands, främst i Indien. Skolorna är gratis och idag går alla i barn i skolan, utom möjligen i avlägsna bergsbyar.

Jigme Singye Wangchuk har under sina år vid makten genomfört en försiktig modernisering av landet. Det har byggts vägar – eller åtminstone en väg från väst till öst, med några sidospår till Indien i söder.

Dock ska man inte räkna med att kunna köra med mer än cirka 30 km/tim även på huvudvägarna. Det pågår för närvarande ganska omfattande vägarbeten inför den nye kungens kröning senare i år. De arbetena, liksom andra tunga arbeten, utförs mestadels av indiska gästarbetare. De är dåligt betalda och lever i usla hyddor längs vägkanterna. Bhutaneserna själva arbetar huvudsakligen i jordbruket och där klarar de flesta sig skapligt. Tekniken och redskapen är enkla, men det räcker för att folk ska kunna äta sig mätta och ha bra bostäder i det tidvis bistra klimatet.

cg.holm@contra.nu

Cannabis växer som ogräs

TV och mobiltelefoner släpptes in i landet 1999 och idag är mobiltelefonerna lika vanliga som i övriga världen – även om det inte går att använda utländska telefoner i det bhutanesiska nätet. När TV kom till Bhutan blev det med besked. En statlig TV-kanal bildades, men samtidigt släppte man in satellit-TV med alla möjligheter att se amerikanska eller indiska kanaler. Det slutna kungariket öppnades för världen. Den egna statliga kanalen sänder i utbildningssyfte en del program på engelska, vid sidan av program på det officiella språket dzhongkha. Engelska kan för övrigt ibland bli nödvändigt för bhutaneser som sines emellan talar olika språk. Dzongkha blev officiellt språk först 1988, och pratats mest i de centrala delarna av Bhutan – i övrigt finns många lokala språk.

Floden av utländska satellitkanaler ledde till att många bhutaneser för första gången fick upp ögonen för att det finns ett land utanför Bhutan. Men det påverkade också förhållandena hemma. Skolungdom lärde sig plötsligt att man kunde missbruka det ogräs som växte överallt – cannabis. Idag försöker föräldrarna ordna kampanjer för att utrota växten, men ogräs förgås ju inte så lätt. Innan TV kom hade ingen förstätt

Regeringskansliet i Bhutans huvudstad Timphu är byggd i traditionell bhutanesisk stil och innehåller förutom kontorsutrymmen även ett buddhistiskt tenpel.

att det fanns en potentiell drog att plocka så gott som överallt. Brottslighet inspirerad av utländsk TV har också förekommit i ett land där stöld tidigare var nästan okänt. Än idag kan dock en obetydlig stöld bli huvudnyhet i den största engelskspråkiga nyhetstidningen som kommer en gång i veckan.

Också sjukvården är gratis – vilket för övrigt även gäller besökande utlänningar. För bhutaneser är det ju inte alltid lätt ta sig till en läkare när det kan vara upp till sex dagars vandring till närmaste väg. Det finns vandrande sjukvårdsteam som kan besöka befolkningen på plats. Men någon akut sjukvård är ju inte att tänka på på avlägsna ställen. När jag talade med den 82-åriga damen på omslaget till detta nummer av Contra berättade hon att hon hade en och annan krämpa, men att ett läkarbesök skulle kräva en vandring på någon timme till närmaste väg och sedan kräva en kostsam och svårarrangerad bilresa till närmaste stad. Det var inte värt besväret och flera dagars bortovaro, så hon valde att stanna kvar uppe på berget där hon bodde.

Kungen flyttade ut i skogen för att meditera

Det är osäkert hur många invånare det finns i landet. När man år 2005 gjorde en folkräkning visade det sig vara 650.000 invånare, men det är nog inte säkert att man lyckades räkna alla. Under alla omständigheter var befolkningen betydligt mindre än vad man tidigare trott.

Kung Jigme Singye Wangchuk anser sig vara en inkarnation av framstående buddhistisk lama och han anser att hans uppgift här i livet mer är att meditera än att styra landet. Dock har det varit hans plikt mot sitt folk att styra landet och han har därför skjutit upp meditationen till 2006 då han abdikerade, överlämnade kungatiteln till sin äldste son, byggde ett enkelt trähus ute i skogen och drog sig tillbaka för att kjustit upp meditationen till 2006 då han abdikerade, överlämnade kungatiteln till sin äldste son, byggde ett enkelt trähus ute i skogen och drog sig tillbaka för att "förverkliga sig själv" som en new age-are eller grönavgångare skulle ha sagt i Sverige.

Det har legat en del "gröna vägen" i kungens politik. Han har varit mycket mån

om att slå vakt om landets storslagna natur – därav höll han tillbaka turismen. Landets djurpark stängdes för att djuren skulle få återvända till naturen. De takiner (ett stort hjortdjur) som fanns i djurparken tog sig dock bara en kort titt på omgivningen och gick sedan tillbaka in i sin inhägnad, där de fortfarande kan beskådas av besökarna. Nu återigen med stängda grindar. Plastpåsar är förbjudna i handeln (de är ersatta med enkla textilupåsar). Totalt rökförbud har införts, men smuggling gör att det inte är några problem att få tag på cigaretter, dock ser man ytterst sällan människor som röker offentligt, vilket bara för tio år sedan var lika vanligt som i andra länder i området.

Kungen har också sett till att slå vakt om den buddhistiska kulturen. 1998 infördes regler enligt driglam namzha, som innebär att traditionella kläder måste användas i alla officiella sammanhang, inklusive i skolan. De flesta är också till vardags klädda på traditionellt sätt, men i städerna kan man se enstaka personer västerländskt klädda. Namgay, som driver ett företag med ett femtiotal anställda, berättar att han i sitt arbete anser att han bör vara klädd på traditionellt sätt, men att han hemma på kvällen gärna klär om sig till "friare" västerländska kläder. Byggnadsstilen är traditionell och även i de få städerna uppförs nästan alla byggnader i traditionell bhutanesisk stil. De administrativa byggnaderna och klostren i traditionell stil underhålls minutiöst och stora resurser har satsats på återuppbyggnad när gamla byggnader förstörts i brand.

"Bruttonationallycka"

Landet har länge ansetts vara ett av de fattigaste i Asien, men någon fattigdom av det slag man kan se i Indien och Bangladesh förekommer inte alls. Frånsett bland de indiska gästarbetarna, som lever under svåra förhållanden. De flesta bhutaneserna ägnar sig åt jordbruk och självhushållning. I dalarna är odlingsförutsättningarna goda. I söder finns några stora vattenkraftverk som idag svarar för 87 procent av landets exportintäkter (kraften exporteras till Indien och bara en tredjedel av landets vattenkraftspotential är utbyggd). Ekonomin växer snabbt, under 2006 med 12 procent – men då spelade ett stort nyöppnat vattenkraftverk en betydelsefull roll. The Economist uppskattar BNP per capita till 10.000 kronor, dubbelt så högt som i Indien.

Men den avgångne kungen är inte in-

tresserad av BNP, han talar istället om BNL, bruttonationallycka. Hans mål, som fastställdes redan när han tillträdde som kung 1972, var att göra människorna lyckliga, inte rika. Han har till och med ordnat vetenskapliga konferenser om bruttonationallycka med deltagande av forskare från olika delar av världen. Den första konferensen hölls 2004, som sig bör i Bhutans huvudstad Timphu, med efterföljande konferenser i Kanada och Thailand. Till BNL räknas vid sidan av de ekonomiska värden också utvecklingen av andliga värden. De fyra fundamenten för BNL är en balanserad och uthållig socioekonomisk utveckling, utveckling och bevarande av landets kulturella värden, skydd av naturen och upprättandet av en god administration i landet. En del av BNL har uppnåtts genom att medellivslängden har ökat radikalt. Under kung Jigme Singye Wangchuks 34 år vid makten ökade den förväntade medellivslängden med 24 år! Från 40 till 64.

Kungen som gud

Den förre kungen är därför en person som de flesta bhutaneser ser upp till. Kencho, en djupt troende buddhist, talar med övertygelse om att han anser att kungen är en gud. Men hans fysiska skepnad är inte odödlig och han har alltså bestämt sig för att abdikera till förmån för sin äldste son. Sonen, Jigme Khesar Namgyel Wangchuk, är utbildad i Indien och i Oxford och borde vara väl ägnad att ta över efter sin far. Men kommer hans person att ha samma resning? Kommer hans syskon att finna sig i att det är just han som tar över. Kung Jigme Singye Wangchuk har sammanlagt elva barn med fyra fruar och den nye kungen är son till drottning nummer tre Tshering Yangdon, inte drottning nummer ett Dorji Wangmo. Favorithustruns äldste son är något yngre, men har utbildats vid militärakademier i USA för att bli chef för den bhutanesiska armén. De yttre förutsättningarna för en intern familjefejd finns säkert. De fyra hustrurna är för övrigt följderna av buddhismens starka inflytande i landet. Kungen hade själv valt ut sin blivande brud, men innan bröllopet rådfrågade han landets främsta lama, som förklarade att om hans

regering skulle bringa lycka åt det bhutanesiska folket, måste han gifta sig med inte bara Dorji Wangmo, utan också hennes tre yngre systrar. Det må vara att kungen lyssnade på lamans råd, men annars är giftermål i Bhutan något som i första hand bygger på kärlek mellan parterna – till skillnad mot grannlandet Indien, som har en stark tradition av resonemangsäktenskap arrangerade av föräldrarna. När jag talar med Tandin, en man i fyrtioårsåldern med fru och två barn, så är han mycket bestämd på att det bhutanesiska systemet är överlägset det som tillämpas i grannlandet.

Slutligen, kommer den nye kungen att finna sig i att pappan har sett till att han inte alls har samma maktposition längre? Val kommer att hållas för första gången den 24 mars i år, och därefter ska Bhutan ha en konstitutionell monarki med makten förankrad hos regeringen, som kommer att som i Väst få söka stöd i parlamentet. Eftersom all makt har varit koncentrerad till kungen (och de högsta lamorna) har det aldrig uppstått några politiska partier och när jag talar med Namgay så är han skeptisk till valproceduren i sig. Han ser gärna att landet demokratiseras, men de partier som bildats har tillkommit på

kungens initiativ och de har haft svårt att precisera något politiskt program. Det kommer att finnas tre partier att välja på, men vad vill de olika partierna? Svaret har inte varit tydligt, men partierna förefaller att vara förankrade i olika personkonstellationer inom den gamla av kungen utsedda regeringen. Situationen idag är att det är en av kungens farbröder som leder det parti som väntas få de flesta rösterna. Två andra farbröder kontrollerar landets två största företagsgrupper. Namgay, som är välinformerad om västerlandets samhällsstruktur och demokratis principer, pekar även han på vilken stor betydelse den förre kungen har haft. Har någon haft ett verkligt allvarligt problem att ta upp har kungens dörr varit öppen för en personlig audiens. Kencho, han som anser att kungen är en gud, är mer skeptisk till demokratin. Valen kommer bara att bli en plattform för att vinna ekonomisk fördelar och grunden till korrupktion.

Även om Bhutan gärna marknadsför sig som det ”sista Shangri-la” är inte allt problemfritt. I de centrala delarna av landet bor buddhistiska bhutaneser, men i de södra delarna finns en betydande hinduisk nepalesisk folkgrupp. Regeringen har vägrat att erkänna dem som inte kan bevisa att de har sina rötter tillbaka till 1907, då kungariket grundades, som bhutaneser och många har flytt till Nepal, där cirka 75 000 lever i flyktingläger som administreras av FN. Även i övrigt är BNL uppenbarligen inte lika hög i södra Bhutan som i de centrala och östra delarna av landet. Utländska besökare, vars resor kontrolleras noga, får överhuvudtaget inte besöka de delarna av landet.

Bhutan är ett land som ligger avlägset, långt vid sidan av allfarvägen. Därför har man utan att störas av expansiva makter i omgivningen kunnat isolera sig och bygga upp ett samhälle som är unikt. Idag tränger sig utvecklingen i omvärlden på. Isolering är ingen väg framåt. Kungen har försiktigt försökt lotsa landet i riktning mot modernisering, med bevarande av dess kulturella särart. Med demokratiseringen kommer stora förändringar att ske, frågan är om landets speciella profil kommer att stå emot förändringstrycket.

Kvinnor i traditionell bhutanesisk kira, en klädedräkt som påbjudits av kungen.

EU:s klimatpolitik slår hårt mot dem som släpper ut minst!

EU vill med drakoniska åtgärder minska utsläppen av växthusgaser. Men i programmet blandar man ihop växthusgaser med "förnyelsebart" och anser därför att kärnkraftsländer som Sverige och Frankrike ska skära ned på utsläpp som redan är borta... Svenska regeringen har inte tagit tillvara svenska intressen.

Om man vill minska koldioxidutsläppen (ett mål som i och för sig kan ifrågasättas, vi har gjort det i andra artiklar i Contra) utan att skada ekonomin är en riktig framgångsväg att satsa fullt ut på kärnkraften. Alltför många länder inser att kärnkraften är en av framtidens viktigaste energikällor. Men EU vill inte räkna den som "förnybar", eftersom ett kärnkraftverk förbrukar uran – som annars också förbrukas naturligt av det radioaktiva sönderfallet (som dock går betydligt långsammare än om man använder uranet i kärnkraftverk). Storbritannien beslutade nyligen att satsa på kärnkraften. Finland är på gång med en utbyggnad. Litauen ska ersätta sina gamla farliga sovjetiska kraftverk

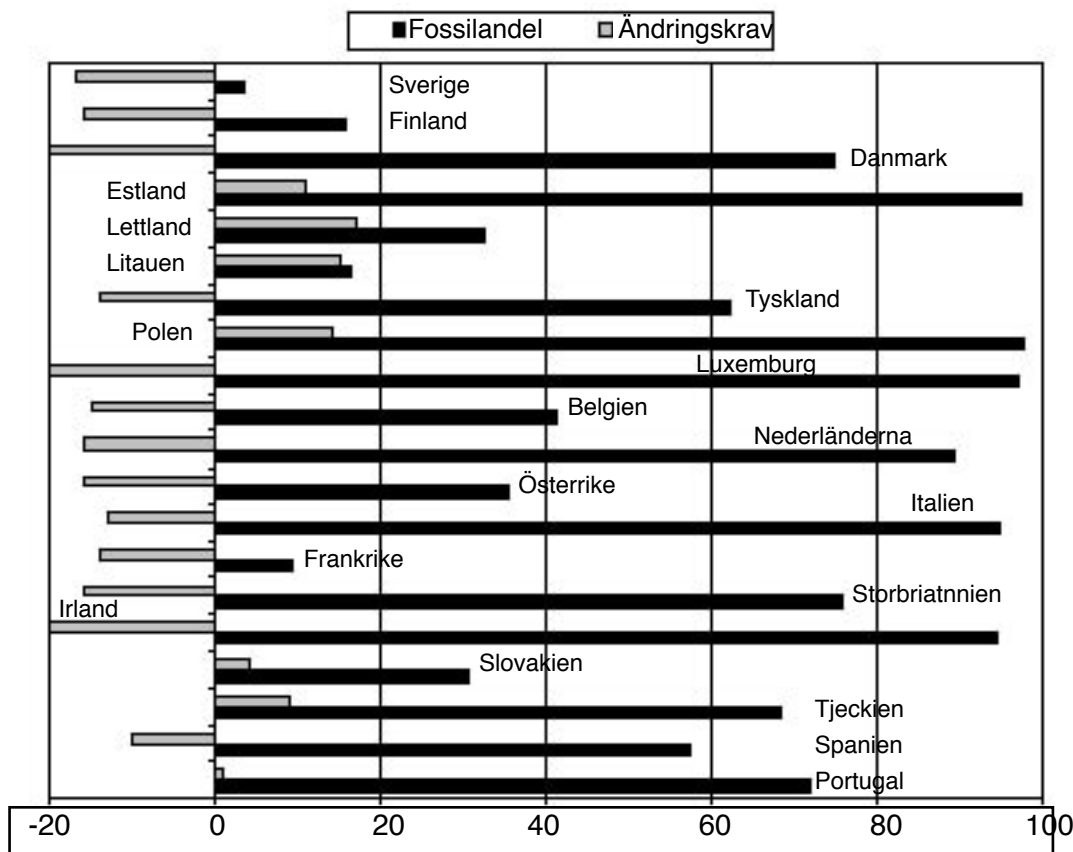
med säkrare kraftverk av västerländsk konstruktion. I Frankrike är kärnkraften den viktigaste energikällan redan idag (79 procent av elproduktionen) och i Sverige svarar kärnkraften för 51 procent av elproduktionen. Frankrike krävde att EU:s klimatprogram skulle inrikta sig på koldioxidutsläppen, inte räkna in den icke koldioxidgenererande kärnkraften bland det som skulle motarbetas. Sverige, som är på tredje plats när det gäller kärnkraftsberoende i EU (efter Litauens 81 procent och Frankrike) borde ha hakat på om det var koldioxidutsläppen som intresserade regeringen. Men Sverige hakade inte på. Trots att Sverige har EU:s i särklass högsta andel icke-fossila bränslen ska även vi "ställa om"

produktionen till enorma kostnader och utan att ens uppnå någon nämnvärd effekt när det gäller koldioxidutsläppen i ett europeiskt perspektiv. Över måttan svagt av regeringen, som i denna fråga helt backas upp av oppositionen, som till och med skriker om att regeringen inte varit tillräckligt underdånig mot dem som vill få oss att betala ännu mer för att kompensera *andra* länders fossilbaserade energiproduktion.

Nästan alla de smutsiga länderna inom EU ska få *öka* sina utsläpp av koldioxid. Det gäller till exempel Polen som idag producerar 98 procent av sin el med fossila bränslen (och en stor del av dessa med brunkol, som är ännu smutsigare än vanlig stenkol eller olja). Men också Portugal, Tjeckien, Slovenien, Ungern, Slovakien, Bulgarien, Rumänien, Estland, Lettland och Litauen ska få öka. Av dessa länder är det bara Litauen som har mindre utsläpp av koldioxid per capita än genomsnittet. Sverige, som har bland de lägsta utsläppen per capita, tack vare vår vattenkraft och kärnkraft, ska dock minska det lilla vi har med 17 procent. Bara Danmark, Irland och Luxemburg kommer att avkrävas (obetydligt) högre siffror. Och då är att märka att de tre ländernas elproduktion är till

75, 94 respektive 97 procent baserad på fossila bränslen. Kostnaderna för att eliminera de sista procenten fossila bränslen ökar naturligtvis, eftersom det i huvudsak handlar om produktion där det är svårt att finna alternativ (för reservkraft vid toppbelastning, kraft på öar och i avlägsna skogsområden).

C G Holm

Här visas hur stor andel av elen som produceras med fossila bränslen (källa CIA World Fact Book, Sverige har 3%) och hur stora minskningar EU kräver (respektive hur stora ökningar som tillåts) i EU:s klimatprogram. De smutsigaste kan öka sina utsläpp, medan mörsterländer som Sverige måste minska mest (för fullständighetens skull ska sägas att koldioxidutsläpp inte enbart kommer från elproduktion).

BOK-NYTT

Judiskt motstånd under Andra världskriget

Boken *Judiskt motstånd under andra världskriget* är en sorts antologi med ett gemensamt tema, en förvisning om att aktivt motstånd mot det nazistiska tyranniet var det enda alternativet till att passivt ledas till Förintelsen. Boken skildrar en rad olika judiska motståndsmän och ibland kvinnor som kämpar mot alla odds, medvetna om att de hade små chanser att överleva. De ville hellre styra sina egna öden, behålla sin stolthet än att ge upp. Författaren Bo Knarrström har sammanställt en mängd fakta från olika källor för att ge helpporträtt av dessa människor. De tvingades bli överlevnadskonstnärer men framför allt hjälpare och ledare. Ofattbara psykiska och fysiska hinder hade de att övervinna. Ordet hjältar missbrukas ofta, men här är det på sin plats. Det var inte egoism eller vinstmotiv som drev dessa personer utan en nästan övermänsklig strävan att rädda så många judar som möjligt till ett liv efter kriget. Här fanns inte plats för någon sentimentalitet eller förstående. Deras mod och intelligens riktade hela tiden in sig på att orsaka mesta möjliga skada för fienden, dvs de tyska soldater som engagerats för Förintelsen. Men även polacker, ukrainare och balter måste de ta itu med, när antisemitismen fick dem att samarbeta med nazisterna. Åtskilliga angivare dödades.

Boken består av åtta separata berättelser, den första tillsammans med den andra är nog de viktigaste, eftersom de utgör startpunkten för det militära

motståndet, nämligen det judiska upproret i Warszawa-ghettot våren 1943. Dessa strider, som leddes av Simha Rotem och Mordechai Anielewicz, inspirerade judiska motståndsmän i det Östeuropa som ockuperats av tyskarna. ZOB var den motståndsgrupp som blev mest fruktad av tyskarna. Dessa judar hade i början bara handeldvapen som revolverar och pistoler, men snart tillverkade de minor och molotovcocktails. De använde en anfallsstrategi som var dödligt effektiv. De kunde minera en förväntad väg för en kommande stor razzia, placera sig runtom med övriga vapen – och sedan vänta. Spanare och förpatruller släpptes igenom och inte förän den stora mängden tyskar uppenbarade sig, gavs anfalls-signalen. Bomben sprängdes under truppfordonet, molotovcocktails regnade ned från fönstren och handeldvapnen knallade överallt. Tyskarna gjorde därefter anfall gång på gång, men varje gång fick de dra sig tillbaka med stora förluster. ZOBs taktik fungerade. På detta sätt kunde de också utöka sin arsenal med tyska vapen inkl. ammunition. Givetvis kunde framgångarna inte fortsätta i längden. Tyskarna utsatte nu hela ghettot för artilleribeskjutning och eldkastare. Det var dock mycket få krigare som dödades vid tyskarnas svarsattacker. Motståndsmännen retirerade genast till källare och bunkrar så fort de fyllt sin uppgift. Slutet närmade sig emellertid med snabba steg. Tyskarna började spruta in stridsgas i bunkrar och kulvertar. För Simha Rotem återstod den andra viktiga uppgiften: att rädda så många judar som möjligt ut ur ghettot. Kloaksystemet var mycket komplicerat.

Han behövde experthjälp från "andra sidan". De flesta polacker var tyvärr judefientliga varför han måste tvinga en grupp polska vägarbetare att visa vägen genom kloaksystemet under pistolhot. Simha vadade sålunda genom det kalla midjedjupa vattnet tillbaka och lyckades få kontakt med grupper av judar som gömt sig där nere. Hans medhjälpare hade under tiden kapat en lastbil och mirakulöst nog lyckades Simha föra en stor grupp tillbaka och vidare med lastbilen till Lomianki, ett skogsområde utanför Warszawa. Några motståndsmän återvände för att rädda ännu fler, men samtliga dödades under försöken. Simha deltog sedan aktivt i en polsk elittrupp under de häftiga striderna i Warszawa 1944. Allra sist fick han ägna sig åt sin sionistiska livsdröm: att rädda så många överlevande som möjligt till hamnar vid Medelhavet för vidare transport till Palestina, det brittiska mandatet.

Hur han lyckades överleva och genomföra alla dessa svåra uppdrag är mig en gåta. Till detta kommer att han blev svårt skadad när familjens hus rasade samman vid ett tyskt bombanfall 1939. En lång trästicka trängde in i hans nacke, trasade sönder luftstrupen och kom fram under käkbenet. Han höll på att kvävas men hade sinnesnärvaro att själv dra ut stickan. Ja, en människa kan vara seg!

Mordechai Anielewicz var med från början i Warszawa-ghettot, var den som byggde upp motståndet, var den listige taktikern. Han hade dock inte lyckan med sig i slutet. Han dog tillsammans med sina kamrater i en bunker. Giftgas och sprängning tog deras liv. Av 120 ZOB-medlemmar var det bara en handfull som överlevde den totala förstörelsen av ghettot.

Ja, vad hände nu österut i de av tyskarna ockuperade områ-

dena? Judarnas situation blev allt svårare. Det systematiska hopsamlandet av judar i större orter, t ex i Baltikum, anslöt till förintelselägrens planer. Nu var det de tyska sk Einsatzgruppen som fick sköta om avrättningarna. Män, kvinnor och barn tvingades klä av sig och ställa sig på rad vid stora schakt. De dödades med nackskott eller kulsputesalvor.

De judar som nu blir omtalade, älskade eller fruktade, är Selim Sznycer, Tuvia Bielski, Hershel Zimmerman och Abba Kovner. För dem alla gällde det att kämpa mot flera fiender: nazisterna givetvis främst men också antisemitiska polacker, ukrainare, vitryssar och balter. De tipsade ofta tyskarna om partisangrupper och gömställen. De kunde vara ute för en belöning eller chans att plundra. För att kunna bjuda aktivt motstånd måste de samarbeta med lojala partisangrupper, och den polska AK var då utesluten med tanke på den rådande antisemitismen. Det blev i stället AL eller de sovjetiska partisanerna. Ständigt led de judiska partisanerna av brist på vapen, mat och kläder. Krigsvintrarna i början av 40-talet var som bekant förfärligt stränga. Bröderna Bielski, Hershel och Kovner opererade oftast med de ryska partisanerna i samband med anfall mot förläggningar, trupptransporter på järnväg och övriga sabotageaktioner. Alla de fyra nämnda partisanledarna hade lärt sig leva med och i naturen, vilket säkert gjorde att de överlevde de fruktansvärda strapaserna då de jagades genom kärren i Östeuropa av tyskarna och deras samarbetsmän. De hade två huvuduppgifter: att slå mot tyskarnas försörjningslinjer och att rädda så många judar som möjligt. De var socialister och sionister och familjen Bielski dessutom driftiga företagare. Att NKVD, den sovjetiska hemliga polisen, inte gillade de två sistnämnda sakerna är

välbekant, men av två onda ting etc. Allteftersom de judiska partisanerna ökade sin beväpning och de tyska styrkorna drevs tillbaka västerut, tänkte man mer på uppgörelse med folk som deltagit i massakrer mot judar. Många polska, ukrainska, vitryska och litauiska judemördare fick plikta med sina liv. Abba Kovners hämndlystnad ökade till sist till en absurd nivå. Han planerade att döda hela Münchens och Nürnbergs befolkning med hjälp av arsenik i vattenledningssystemet, han räknade kallt med ca 1,3 miljoner döda. Denna plan är i och för sig begriplig med tanke på de sex miljoner judar som försvann i Förintelsen, men någon stat Israel hade vi inte fått om planen genomförts. I stället riktades arsenikattacken mot fångsläget Stalag, där flera tusen krigsförbrytare placerats efter kriget. 700 dog och tusentals blev skadade.

De nämnda judiska kämparna hamnade alla i Israel utom Hershel Zimmerman och Tuvia Bielski som emigrerade till USA. De tog med sig tuffheten och kampen för överlevnad. Av 6 000 stupade israeler i självständighetskriget 1948-49 var 3 000 överlevare från koncentrationslägren.

Alf Norbäck

Bo Knarrström: Judiskt motstånd under andra världskriget. Bokförlaget Efron och Dotter, 2007. 295 s.

Sista resan till Ingermanland

Ingermanland är i dag ett tämligen okänt begrepp för merparten svenskar. Ändå tillhörde denna landsbygd kring Sankt Petersburg en gång Sverige. Andra världskriget drabbade ingermanlänarna hårt genom

våld, terror och deportationer. I boken *Sista resan till Ingermanland* av Torkel Ivarsson (2006) berättar Jussi Jänis, en av 5000 ingermanländska flyktingar till Sverige, om sina erfarenheter.

”Med hjälp av honom”, skriver Ivarsson, ”kan man fånga in en väsentlig del av av 1900-talets ingermanländska dramatik: förryskningen, tvångskollektiveringen av jordbruket, avrättningarna, deportationerna och slutligen kriget, evakueringen till Finland och flykten till friheten.”

Den plats i Ingermanland som mest förknippas med sovjettidens terror heter Levasovo. I en tallskog ett par mil norr om Sankt Petersburg finns kvarlevorna av 46 000 män nergrävda; ett okänt antal av dessa var ingermanlänare. De ”avrättades” (mördades är ett bättre ord i sammanhanget) under de värsta terroråren under Stalin 1937–38). Många av de mördade tillhörde intellektuella kretsar – präster, lärare, läkare, ingenjörer och officerare. Bland de mördade och nergrävda fanns även ett stort antal finnar, vilka kämpade på den röda sidan under inbördeskriget i Finland och flydde till Sovjet efter nederlaget. Området var länge stängt och de brutala händelserna utradade ur den officiella historiskrivningen, men numera finns

ett litet museum inom området samt en guide beredd att svara på besökarnas frågor.

Bokens huvudperson, Jussi Jänis, förklarar: ”De fördes hit på lastbilsflak, döda eller levande, och när de ännu levande hade stigit av fördes de omedelbart till exekutionsplutonerna. Soldaterna i dessa plutoner hade berusat sig med vodka för att klara sin uppgift. Även dessa soldater sköts för att de inte skulle vittna om vad de varit med om. Tänk vilken oerhörd skräck som offren tvingades uppleva under de sista minuterna av sitt liv.”

Ingermanland är ungefär lika stort som Västergötland. Ingermanland blev svenskt i samband med freden i Stolbova 1617. I och med freden i Nystad 1721 tog emellertid ryssarna under tsar Peter den store officiellt över Ingermanland.

Den finsk-ingermanländska befolkningen tilläts behålla sin evangelisk-lutherska tro, något som fungerade som ett starkt sammanhållande kitt genom seklerna. Kyrkan ordnade dessutom med gudstjänster samt söndags- och kyrkskola för barnen och prästerna höll husförhör. Allt detta gjorde att den finska befolkningen kunde tillägna sig en större bildning och läskunnighet än ryssarna men sågs likafullt som ett slags andra klassens medborgare av den ryska överhögheten.

I samband med Försättningskriget 1941–44 trängde tyskarna in i Ingermanland. De tyska trupperna sågs till en början som befriare av de av sovjetkommunismen hårt förtryckta ingermanlänarna. ”Vi slapp kommunisterna men fick i stället deras forna vapenbröder nazisterna”, säger Jussi Jänis i ett av bokens citat. Och någon ”befrielse” blev det naturligtvis inte genom nazityskarnas ankomst.

Ingermanlänarna drabbades hårt av kriget. I slutet av mars 1942 tvångsevakuerades 10000

– 15000 ur befolkningen till gruvor i Jakutien vid Norra ishavet eller bomullsfält i Kazakstan. Tusentals ingermanlänare dog under tyskarnas belägring av dåvarande Leningrad. Andra ingermanlänare flydde till Estland. Folkomflyttningarna kulminerade med att hela den kvarvarande finsktalande befolkningen i södra och västra Ingermanland – 63 000 personer – evakuerades till Finland.

Den 9 juni 1944 inledde Sovjetunionens styrkor sin kraftfulla offensiv på Karelska näset. Ingermanlands öde var därmed beseglat. Efter kriget var ryssarna åter herrar på täppan och krävde att alla ingermanlänare skulle återvända. För dem som tjänstgjort i finska armén väntade ett oblikt öde om de inte lyckades fly till Sverige. Familjen Jänis ville inte återvända till Ingermanland utan lyckades, tillsammans med cirka 5000 andra ingermanlänare, fly till Sverige. Liksom många andra slog man sig ned i Borås. Till sin hjälp hade man falska pass. Flyktåret 1947 var Jussi Jänis 20 år. Men inte alla ingermanlänare som ville stanna i Sverige lyckades i sitt uppsåt.

Utrikesminister Östen Undén, den svenska utrikespolitikens onda genius under en lång följd av år, var till en början totalt kallsinnig inför ingermanlänarnas öden och lät avvisa ett antal på ryssarnas begäran. Det blev slutligen kaptenen vid I20 i Umeå, Uno Hammarström, som tillsammans med advokaten Gerhard Hafström lyckades få justitminister Herman Zetterberg att inse att ingermanlänarna hade fullt giltiga skäl att få asyl i Sverige. Och Zetterbergs ord vägde denna gång tyngre än Undéns, sannolikt för att regeringen inte ville råka ut för en ny utlämningsskandal i nivå med den så kallade Baltutlämningen.

De till Sverige flyende

ingermanländarna var nästan alla antikommunister, troende kristna och kulturellt intresserade. De beskrevs också officiellt som "förnöjsamma" med förutsättningar att väl smälta in i det svenska samhällslivet, vilket också skulle besannas. Jussi Jänis, bokens huvudperson, hade inte varit särskilt religiös i ung-

domen, men i Sverige utbildade han sig i mogen ålder till präst i Svenska kyrkan. Prästvigningen ägde rum i Skara domkyrka den 11 juni 1978 och Jänis kom bland annat att i Borås verka som fabrikspräst och fängelsepräst, liksom han var verksam bland utvecklingsstörda.

Bokens ramberättelse kretsar

kring Jussi Jänis återbesök vid 80 års ålder i sin barn- och ungdoms Ingermanland. Det är ett område som fortfarande till betydande del präglas av fattigdom och hopplöshet till följd av ryskt vanstyre. Allt har förryskats och det finns inte en enda by som kan kallas ingermanländsk.

Torkel Ivarsson har i sam-

arbete med Jussi Jänis skrivit en värdefull och upplysande bok om det för oss svenskar nästan okända Ingermanland. Det riktiga bildmaterialet kompletterar läsoplevelsen.

Tommy Hansson

Torkel Ivarsson: *Sista resan till Ingermanland*. 126 sidor. Borås Tidning förlag.

Statsfinansierad tvångs-TV

Uppenbarligen kan inte medborgaren själv söka och finna information utan TV. Statsfinansierad TV. Tvångs-TV. Det är den enda logiska slutsats som finns att dra av debatten kring och försvarandet av TV-licensen och SvT. Reklamfinansierad och privat nyhetsförmedling leder, sägs det, till oseriös journalistik där objektiviteten och det kvalitativa innehållet går förlorat. Endast genom statlig kontroll och licenssystem kan televisionen bli fri. SvT (med seriösa inslag såsom "Playa del Sol" och "Babben & Co") blir statens objektiva sanningsbasun.

Låt oss, för nöjes skull, tänka oss samma scenario i tidningsvärlden. Eftersom

alla svenska morgontidningar är privatägda, måste vi balansera det hela – de privatägda tidningarna är ju onekligen styrda av privata intressen och

DEBATT

bör alltså försöka vinkla alla nyheter till egen fördel, vilket de säkert gör utan att den vanlige, okritiske läsaren märker detta. Så kan vi naturligtvis inte ha det. Medborgarna måste förses med ovinklad korrekt information från staten. Därför bör vi lösa det hela på samma sätt som vi så smidigt löst TV-frågan. Licenssystem!

Ett licenssystem för dagstidningar är mycket enkelt. Dagstidningar lämnas i brevlådor

eller brevinkast. Därför skall vi införa en brevlådelicens. Brevlådelicensen går till att finansiera en objektiv statsägd sanningstidning. Den ser ut som en vanlig tidning, innehåller samma trams som en vanlig tidning, har lika eldigt vinklade ledar- och debattsidor som en vanlig tidning, men gör anspråk på att ge medborgarna deras dagliga mått av objektiv sanningstidning.

Nu finns det vissa brister i resonemanget. Statstelevision och tvångs-TV är ingalunda en garant för sansad journalistik och oberoende. Tvångs-TV är knappast särskilt inkluderande. Vi har det senaste året kunna se fullkomligt idiotiska religionsprogram (med djupa frågeställningar som "borde inte kyrkan ta avstånd från Gamla Testamentet?"). Dessutom har vi fått se ett osmakligt hyllande av Fidel Castros

födelsedag. Kanske kommer någon rentav ihåg Jan Myrdals hyllningsdokumentär till folkslakteren i Kambodja? Skulle detta föreställa oberoende kvalitetsjournalistisk?

I andra branscher är det förmågan att tillfredsställa kunderna som styr företagets utveckling. Tillgång och efterfrågan. Kunderna som kollektivt bestämmer. Det är demokratiskt. Alla betalar för vad de vill ha, och företagen anpassar sig därefter. I SvTs fall har vi vänt på det hela: alla tvingas nu att betala för något som inte alla vill ha. Människor som varken ser på SvT1, SvT2, SvT24 eller Barnkanalen, måste betala för att någon annan ska få titta på Allsång på Skansen.

Låt tittarna bestämma. Låt SvTs tittare betala för SvT. Låt oss andra slippa.

Andreas Braw

CONTRA

6 1982...

Contra kunde på omslaget visa en utsmugglad bild från en flygbas i det sedan snart 40 år av Sovjet ockuperade Estland. Tretton Mig-plan syntes på bilden, som var tagen från en kulle i närheten. Idag är det amerikanska F-16 som bevakar Estlands luftrum. Contra kunde också publicera en karta över var militärbaserna

fanns utplacerade i Estland. Antalet soldater var naturligtvis en välbevarad hemlighet, men matransonerna vid basen i Tartu uppskattade motståndsmän skulle räcka till 3 000 personer.

Contra innehöll också en artikel som handlade om makarna Alva och Gunnar Myrdals ökända bok "Kris i

befolkningsfrågan". Boken propagerade för ett dagisamhälle, för att staten skulle ta hand om barnens fostran och förhindra småborgerligt tänkande. Modellen svarade upp mot ideal som förfäktades i de stora totalitära länderna som 1935 låg söder och öster om Sverige

...för tjugofem år sedan